

NOVADNIEKS

PREIĻU RAJONA LAIKRAKSTS

• Nr. 11 (6920)

• Trešdiena, 1999. gada 10. februāris

• Cena Ls 0,22

Latgales pilsētu vadītāji tiekas Līvānos

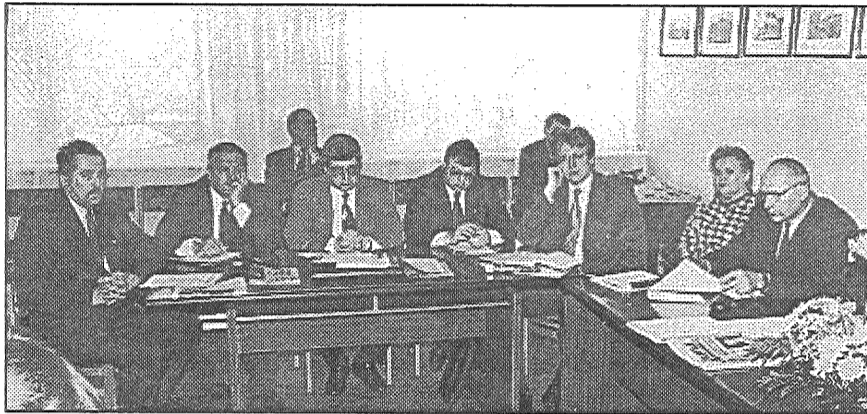
Piektdien Līvānu pilsētas domē notika Latgales pilsētu vadītāju sanāksme. Latgales pilsētu savienībā ir iestājušās desmit pilsētas, bet vienpadsmitā — Gulbene pašlaik piedalās novērotājas statusā.

Uz Latgales pilsētu vadītāju sanāksmi, kas notiek katra mēneša pirmajā piektdienā pēc kārtas citā vietā, šoreiz bija ieradusies Krāslavas, Dagdas, Ludzas, Zilupes, Preiļu, Viļānu, Varakļānu, Balvu, Gulbenes domju priekšsēdētāji vai to vietnieki. Bez tam, kā pēc sanāksmes informēja Līvānu domes priekšsēdētājs Visvaldis Gercāns, vienlaikus Latgales pilsētu savienības priekšsēdētājs, jau šonedēļ Latvijas valsts Uzņēmumu reģistrā tiek kārtots jautājums par Latgales pilsētu savienības oficiālu reģistrēšanu.

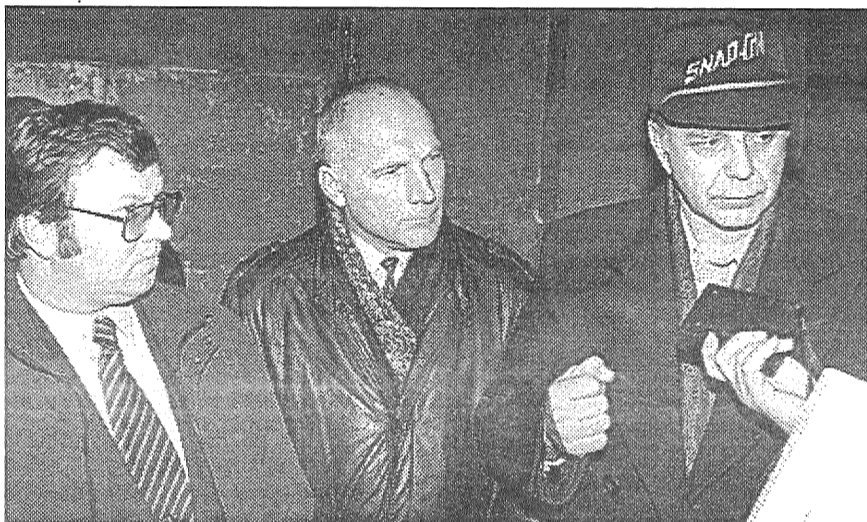
Sanāksmē piedalījās LR Saeimas Latvijas sociāldemokrātu apvienības frakcijas priekšsēdētāja vietnieks Osvalds Zvejsalnieks, Latgales attīstības padomes tehniskās komitejas vadītāja Inga Goldberga, Nīderlandes programmas SCORE koordinators Latvijā Ralfs Šuhs.

Pilsētu domju priekšsēdētājiem dzīva saruna izvērtās ar Osvaldu Zvejsalnieku, kuram gan, kā no Latgales novada nākušam Saeimas deputātam, vietējās dzīves problēmas nevarētu būt svešas. Pēc Osvalda Zvejsalnieka uzskatiem, ko viņš pauda klātesošajiem, tikai drīzāka stipra un vienota Latgales reģiona tāpat kā jebkura cita — Kurzemes, Vidzemes vai Zemgales reģiona nodibināšana dos iespēju normāli attīstīties arī valsts nomalēm. Kā administratīvi teritoriāli vienībai reģionam pašam būs iespējas veidot kontaktus ar citām valstīm, piesaistīt investīcijas. Kā piemēru O.Zvejsalnieks minēja kultūrkapitāla fondu. Pašlaik tā dalīšanā atliek vien cerēt uz Rīgas kungu labvēlību vienam vai otram novadam. Pastāvot reģionam kā administratīvi teritoriālam veidojumam, gan kultūrkapitāla fondā, gan ikvienā citā stratēģiskā vai tuvākās nākotnes projektā Latgales reģionam paredzētais būtu iekļauts uzreiz. Bet pašlaik samazinās pat Latgales pārstāvniecība Saeimā, jo samazinās Latgales iedzīvotāju skaits.

Šādu uzskatu atbalstīja arī pilsētu mēri. Izskanēja arī tāds viedoklis, ka lielu

• Latgales pilsētu savienības sanāksmes dalībnieki Līvānu domē.

• Akciju sabiedrības «Līvānu stikls» prezidents Imants Bušs (no labās) un uzmanīgi klausītāji — Viļānu un Varakļānu pilsētu mēri Juris Tučs un Juris Vēveris.

pašvaldību, tas ir, pilsētu, vadītāju kompetences līmenis ir citādāks; viņus dzīve spiež domāt vērienīgāk, plašāk, viņi apzinās, ka arī investori vispirms vērtē visu reģionu kopumā, tā attīstību, ceļu tīklu un tamlīdzīgi.

V.Gercāns vērsās pie O. Zvejsalnieka ar ierosinājumu sociāldemokrātiem pievērsties jautājumam par pabalstiem ilgstoši nenodarbinātiem cilvēkiem. Patlaban daudzu gadu garumā ieilguša bezdarba dēļ cilvēki degradējas, iet postā. V.Gercāns uzskata arī, ka pašlaik teritoriālās reformas gaitā iestājusies nogaidoša situācija. Piemēram, Preiļu rajonā atsevišķi pagasti strādā pie apvienošanās projektiem un idejām, bet daudzu rajonu

pašvaldības šajā ziņā nedara neko.

Sanāksmes dalībnieki izteica arī neapmierinātību par akcīzes nodokli kurināmajam. Latgales pilsētu savienība jau janvārī Saeimai nosūtīja vēstuli ar lūgumu atstāt spēkā pašlaik darbojošās likumdošanas normas par akcīzes nodokļa atcelšanu kurināmajam mazutam. Pilsētu domju vadītāji uzskata, ka Latgales apstākļos alternatīvie kurināšanas varianti sevi neattaisno. Vislabāk to pamatoja Krāslavas domes priekšsēdētājs A.Petaško, ar skaitļiem pierādot, cik ekonomiski neizdevīgi apkurei mazuta vietā pielietot šķeldu.

Turpinājums 3. lpp.

Administratīvi teritoriālā reforma

Vispirms jāizpēta viss rajons

Savu viedokli par administratīvi teritoriālo reformu un par Preiļu vietu rajona pašvaldību vidū izsaka Preiļu pilsētas domes priekšsēdētājs Vladimirs Ivanovs.

— Pirmais un galvenais priekšnosacījums — administratīvi teritoriālajai reformai jābūt absolūti brīvprātīgai. Tāds ir mans uzskats, un tas pilnībā sakrīt ar likumā teikto. Pirms ķerties pie kāda darba, rūpīgi jāsaprotavas.

Pēc manām domām, pašlaik galvenais trūkums ir tas, ka cilvēki ir slikti informēti. Pilsētniekus reforma skars mazāk, tāpēc arī viņi izrāda mazāku interesi. Taču laucinieku dzīve, iespējams, mainīsies kardināli. Kur isti viņi atradīsies pēc pāris gadiem, tas būs kāds milzīgs veidojums vai būs apvienojušies tikai divi vai trīs pagasti?

Labi, savukārt, tas, ka pašlaik ar PHARE programmām tiek piesaistīti ārvalstu līdzekļi. Varēs veikt padziļinātu pašvaldību izpēti, arī finanšu analīzi. Teritoriju apvienošanai taču iespējami dažādi varianti, tāpēc jāizpēta visas iespējas.

Man liekas, ka ļoti svarīgi ir tikt galā ar ieņēmumu un izdevumu sadaļu. Piemēram, vai samazināsies savstarpējie norēķini starp pašvaldībām par bērnu skološanu. Tagad tie ir tūkstoši un tūkstoši latu, kas jāpārskaita no pagasta uz pagastu. Vai arī tas, kā samazināt pārvaldes aparāta izdevumus, kuri daudzviet sasniedz 30 līdz 40 procentus no pašvaldības budžeta.

Noteikti jāizanalizē jau esošās infrastruktūras izmantošanas efektivitāte. Vienā otrā pagasta centrā atrodas dažas daudzstāvu dzīvojamās mājas, kuru apkalošanai vajadzīgi gan ūdensvada un kanalizācijas, gan siltums sistēmas speciālisti. Apvienojoties vairākiem pagastiem, vienu apkalojošo dienestu varētu izmantot visi. Piemēram, nesen no Aglonas pagasta saņēmām priekšlikumu par to, vai mēs nevarētu palīdzēt viņiem apsaimniekot atkritumus. Preiļos ir attiecīga tehnika, ir speciālisti, ir atkritumu izgāztuve. Skaidrs, ka turpmāk būs grūti izdzīvot tām pašvaldībām, kurās ir neliels iedzīvotāju skaits, kā arī vāja ieņēmumu bāze. Reformas pamatā, kā tas minēts likuma 2. pantā, ir iedzīvotāju labklājība un tas, vai spēsim viņiem sniegt kvalitatīvākus pakalpojumus.

Preiļu tuvumā atrodas Riebiņi, kas ir spēcīgs lauku centrs. Riebiņu infrastruktūra un materiāli tehniskā bāze ir tik spēcīga, ka šis pagasts nevēlēties apvienoties ap Preiļiem. Apvienošanās drīzāk būtu iespējama ar Silajāņiem, kuri, savukārt, nevar saprast, vai skatīties uz Riebiņiem vai arī vairāk uz vēsturiski ierastajiem Feimaņiem.

Pagaidām spriedumi un vērtējumi ir visai dažādi. Preiļu domes deputāti ir par to, lai pagasti apvienotos ap Preiļiem. Toties Preiļu pagasta deputāti ir pret, lai gan viss pagasts izmanto pilsētas infrastruktūru. Mēs izskatīsim visus priekšlikumus un ar lēmumu pieņemšanu nesteigsimies. Laika vēl ir pietiekami, lai gan gulēt arī nedrīkst.

Vēlreiz gribu uzsvērt, ka svarīgākais pašlaik ir izpēte. Un labi, ka to darīs kvalificēti speciālisti. Mēs varēsim uz sevi paskatīties ar speciālistu acīm.

L.Kirillova

Ko Preiļu rajona pašvaldības pērn saņēma no Valsts kases sadales kontiem

Finansu ministrijas Valsts kase informē par to, kā 1998. gadā veikti pārskaitījumi pašvaldībām no Valsts kases sadales kontiem.

Tā, piemēram, iedzīvotāju ienākuma nodokļa sadale pērn izpildīta par 101 procentu. Rajonā prognozētie skaitļi bija 1 100 918 latu, bet reāli gada beigās pārskaitīti bija 1 108 509,47 latu. Vislielākās summas, kas sniedzas simtos tūkstošu latu, ir Preiļiem un Līvāniem. Vismazākās summas bija Silajāņu pagastam, tikai nedaudz vairāk par 5 tūkstošiem latu, kā arī Vārkavas, Rožkalnu un Sīļukalna pagastiem.

Simtprocentīgi jeb 1 304 923 latu apmērā rajona pašvaldības pērn saņēmušas

dotācijas no pašvaldību finanšu izlīdzināšanas fonda. Rajona padome saņēmusi lielāko summu — 359 342 latu, seko Līvāni ar 232 473 latiem. Preiļiem no izlīdzināšanas fonda tikai 48 086 latu, kas ir mazāk nekā Riebiņu, Galēnu vai Aglonas pagastiem.

Mērķdotācijas no valsts budžeta teritoriālplānošanai par 1997. gadu rajona pašvaldībām bijušas 29 834 latu apmērā, no kuriem Preiļiem atvēlēti 2300 latu. Vēl mazāk ir Galēnu, Pelēču, Silajāņu, Sīļukalna un Sutru pagastiem. Toties Līvāniem 3500 latu. Mērķdotācijas teritoriālplānošanai par 1998. gadu saņemtas 28 000 latu apmērā, pa 3500 latiem astoņiem pagastiem.

Pērn abas rajona pilsētas un vairāki

pagasti ņēmuši aizdevumus no valsts budžeta, visi kopā 624 750 latu. Lielākā summa Preiļu pilsētai, kurai bija vajadzīgi 418 tūkstoši latu. 163 tūkstoši latu nonākuši Līvānos. Vēl 16 000 latu lielu aizdevumu paņēmis Aglonas pagasts, bet Galēnu pagasts ticis pie 13 000 un Pelēču pagasts pie 9000 latiem. Vismazākie aizdevumi iedoti Upmalas un Vārkavas pagastiem, attiecīgi pa 3750 un 2000 latiem.

Valstī kopā pašvaldības ņēmušas aizdevumus no budžeta par vairāk nekā 16 miljoniem latu. Par Preiļu rajonu vairāk aizņēmušies nedaudzi — Valmieras, Tukuma, Rīgas, Ogres un Limbažu rajoni.

Pēc Latvijas preses materiāliem sagatavoja L.Kirillova

Nacionālās ziņas

Ulmanis turpinās diskusiju par 16. martu

Valsts prezidents Guntis Ulmanis šonedēļ turpinās tikties ar vairāku karavīru biedrību pārstāvjiem, lai uzklautu viņu domas par latviešu karavīru piemiņas dienas — 16. marta atzīmēšanu. Pirmdien G. Ulmanis tikās ar Latvijas Daugavas vanagu apvienības pārstāvjiem, šodien prezidents tiek ar Antifašistiskās koalīcijas biedriem.

Divu nedēļu laikā Valsts prezidents ir ticis ar piecām karavīru organizācijām — ar Latviešu Nacionālās karavīru biedrības, Latviešu virsnieku apvienības, Latvijas Strēlnieku apvienības, Nacionālās Partizānu apvienības un Nacionālās Daugavas vanagu apvienības — pārstāvjiem. Līdzšinējās sarunās uzsvērts, ka latviešu karavīru cīņas Otrajā pasaules karā dažādās frontēs pusēs ir visas tautas traģēdija. Pēc tikšanās prezidents ir iecerējis sarīkot kopēju sanākumu ar šo biedrību pārstāvju piedalīšanos. G. Ulmanis ir noskaidrojis arī vēsturnieku viedokli šai jautājumā.

Latvijā nelegāli strādā apmēram 200 ārzemnieku

Kā liecina Nodarbinātības valsts dienesta (NVD) dati, pašlaik kopumā Latvijā strādā apmēram 200 ārzemnieku. Janvārī par nelegālu ārzemnieku nodarbināšanu Rīgā administratīvi sodīti seši darba devēji. Visvairāk viesstrādnieku pēc NVD datiem ir Rīgā (170) un Ventspilī (40).

Saeima ir pret nāves sodu

Saeimas deputāti konceptuāli atbalstījuši nāvessoda atcelšanu, kā to paredz Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību konvencija, kurai pievienojusies arī Latvija. Pret šādu lēmumu balsojuši tikai sociāldemokrāti, daži Jaunās partijas un TB/LNNK deputāti.

Latviete — fotogēniskākā pasaulē

Otrā Latvijas Vicemis 97 Letīcija Pone kļuvis par starptautiskā konkursa Mrs. Tourism World Photogenic uzvarētāju un tādējādi atzīta par fotogēniskāko sievieti pasaulē. Konkursa dalībnieces no 50 valstīm bija precētas sievietes, un vērtētas tika žūrijai Londonā viņu aizsūtītās fotogrāfijas un anketas.

Kaleidoskops par visu vienā teikumā

■ Latvijā pēc veiksmīgas mugurkaula operācijas no Briseles atgriezies Tautas partijas priekšsēdētājs Andris Šķele.

■ Telekompanija TV 3 ieguvusi tiesības raidīt tiešraidē pasaules hokeja čempionātu, kas notiks no 1. līdz 16. maijam Norvēģijā.

■ Pagājušajā nedēļā Rīgas un Valkas iedzīvotāji cauri vēja auriem dzirdēja pērkonu dārdus, kas pēc tautas ticējumiem pareģo aukstu vasaru.

■ Skrīveriete Vija Krūma un arābs Tareks Obeids no Kuveitas janvārī noslēguši laulību. Abi jaunlaulātie sarunājas gan krieviski, gan angļiski. Pagaidām jaunais pāris dzīvo Latvijā, lai pabeigtu studijas, un tad braukšot uz Kuveitu, kur Tareka vecākiem pieder sarkankoka apstrādes rūpnīca.

■ Madonas rajona tiesas priekšsēdētājam Aldim Steinim Cesvaines pagasta diskotēkā par aizrādījumu kādam Jānim P. par nekulturālu uzvedību tika iesists ar dūri pa seju un salauzts deguns. Par šo faktu ierosināta kriminālieta, bet tiesnesis atrodas slimnīcā.

■ Liepājas rajona Bārtas mežā medniekiem izdevies nošaut 20 kilogramus smagu lūsi, kas liels retums šajā mežniecībā.

■ Daugavpils 1. latviešu ģimnāzijas skolēni ceļu satiksmes direkcijas (CSDD) un policijas rīkotajā konkursā ir saņēmuši diplomus krievu valodā. Par valsts valodas likuma pārkāpumu CSDD ir nosodījuši Daugavpils nodaļas priekšnieka rīcību un publiski atvainojusies konkursa dalībniekiem par pieļauto kļūdu.

Ziņas sagatavoja T.Elste

No Latvijas uz Austriju varēs doties bez vīzām

Ar šī gada 1. februāri stājās spēkā Latvijas un Austrijas līgums par vīzu režīma atcelšanu. Austrija kļuva par pirmo Šengenas līguma valsti, ar kuru Latvijai būs bezvīzu režīms. «Novadnieka» lasītāji interesējās sīkāk uzzināt par Šengenas līgumu un tā dalībvalstīm.

Šengenas līgums tika pieņemts Luksemburgas ciematā Šengenā 1990. gadā, bet ratificēts un stājies spēkā tikai 1995. gadā — pēc Vācijas apvienošanās, pēc Dienvidslāvijas, Čehoslovākijas un PSRS sadalīšanās.

Šengenas līguma dalībvalstis ir: Francija, Vācija, Nīderlande, Beļģija, Luksemburga, Spānija, Portugāle, Grieķija, Itālija un Austrija.

Domājams, ka Šengenas līgumam 1999. gadā pievienosies Dānija, Zviedrija un Somija.

Šengenas savienības principi: pasu kontroles atcelšana saviem pilsoņiem; līguma dalībvalstu policijas cieša sadar-

bība; centralizētas datu bāzes — Šengenas informācijas sistēmas — izveide.

Saskaņā ar šo līgumu Latvijas un Austrijas pilsoņi otrā valstī varēs bez vīzas ieceļot un uzturēties līdz 90 dienām sešu mēnešu laikā pēc pirmās ieceļošanas reizes.

Ar vairākām Šengenas līguma valstīm bezvīzu režīms varētu stāties spēkā no 1. marta, kā to paredz Šengenas valstu izpildkomitejas pagājušajā gadā pieņemtais lēmums. Pagaidām paredzēts, ka šajā laikā varētu stāties spēkā bezvīzu režīms ar Vāciju, Franciju, Spāniju un Portugāli.

Aizkavēsies bezvīzu režīma ieviešana ar Grieķiju. To būs iespējams parakstīt tikai Valsts prezidenta Gunta Ulmaņa vizītes laikā Grieķijā. Vizīte notiks marta vidū.

Tāpat bezvīzu režīma ieviešana aizkavēsies ar Beniluksa (Beļģija, Nīderlande un Luksemburga) valstīm, kurām ir sarežģīta un ilga līgumu ratifikācijas procedūra. Tas varētu stāties spēkā no 1. aprīļa.

T.Elste

● Rajonā turpinās mācību priekšmetu olimpiādes. Tās notikušas bioloģijā, matemātikā, fizikā, ķīmijā, latviešu valodā un literatūrā, ģeogrāfijā un citos priekšmetos. Attēlā 5.-6. klašu olimpiāde latviešu valodā. Darbam seko Jersikas pamatskolas latviešu valodas skolotāja Bronislava Škapare. J.Silicka foto

Bezdarbs nav greznuma lieta

Statistikas nepielūdzamā hronoloģija liecina, ka Latgalē bezdarbnieku skaitā pirmajā vietā stabili turas Rēzeknes pilsēta un rajons, bet par otro «stridas» divi kaimiņu rajoni — Preiļu un Krāslavas. Tas norāda uz trūkumiem Latgales ekonomikā. Kā uzlabot šo situāciju? Uz šo jautājumu centāmiem rast atbildi kopā ar Nodarbinātības valsts dienesta (NVD) Preiļu nodaļas vadītāju Staņislavu Bernānu.

Šogad 1. janvārī rajonā bija reģistrēti 4400 bezdarbnieki. Bezdarbnieku lielākā daļa — 54 procenti — ir cilvēki vecumā no 30 līdz 49 gadiem, tātad, darba spējākie. 33 procenti ir ar vidējo vispārējo izglītību — tas lielākais skaits. Ar pamatskolas — 25 procenti, tie ir cilvēki, kuriem nav profesijas. Ik ceturksni tiek analizēts, kādu profesiju pratēji ir bez darba. Starp tiem, kas palikuši bez nodarbošanās, lielāko tiesu ir gadījuma darbu strādnieki. Darba devējam tādi nav vajadzīgi, viņi neatbilst darba tirgus prasībām. Ir arī tādi, kuri iespēju strādāt gaida jau no 1992. gada. Viņiem arī nav nekādu izredžu. Tāds apgalvo, ka spēj un grib darīt jebko, īstenībā — nekā. Viņš nav disciplinēts, pazaudējis atbildības izjūti. Tie, kuri patiešām vēlas strādāt un ir fiziski spēcīgi, strādā mežos, gateros, citur.

— NVD organizējis darba meklētāju klubu (DMK), — «Novadniekam» teica S.Bernāns, — kurā var iestāties katrs bezdarbnieks. Tā biedrus pastāvīgi cenšamies izglītot likumu jomā, mācām, kā izturēties intervijā ar darba devēju, pat kādā izskatā pie tā ierasties, lai radītu vēlamu iespaidu. Nupat ar kādu grupu tikās krāsu un stila konsultants — arī viņa padomi liekami lietā. Viņš daudz derīga ieteica tieši gatavojoties vizītei pie darba devēja. Kluba biedriem mācām, kā sastādīt īsu un kodolīgu autobiogrāfiju, tā saucamo CV. Katrs darba piedāvātājs tagad pieprasa ne tikai augstu kvalifikāciju, bet arī šo dokumentu. Sludinājumos bieži tiek norādīts, ka nepieciešamas iemaņas darbā ar datoru, angļu valodas prasme — iemācīties to visu tiek piedāvāts kluba biedriem, ieskaitot arī apmācību jaunas profesijas apgūšanai. Izstrādāta 40 stundu programma. Ar grupām nodarbojas ne vien konkrētu nozaru speciālisti, bet arī psihologs. Mēnesī klubā strādā divas grupas, tiek sagatavoti 12-14 un vairāk cilvēki. Šis nodarbošanās palīdzējušas daudziem. Viņi, piemēram, zina arī to, ka, stājoties darbā, jāgādā, lai tiktu noslēgts līgums ar darba devēju, savādāk nav ko cerēt uz sociālajām garantijām.

Katram bezdarbniekam NVD iekārtota personiskā lieta ar biogrāfiskiem datiem, kvalifikāciju, kursu apmeklējumiem, darba vietām un arī tādām ziņām, kur un ko viņš vēlētos

strādāt. Pieprasījums darba tirgū ir, bet vajadzīgi augsti kvalificēti meistari.

S.Bernāns turpināja: — Mūsu aktīvajā darbībā ir divi galvenie virzieni — algotie pagaidu sabiedriskie darbi (APSD) un bezdarbnieku pārkvalificēšana.

Pabalstus saņem ne vairāk kā trešā daļa, šī palīdzība ir diferencēta. Bezdarbniekam trīs mēnešus maksā likmi, kas atkarīga no darba stāža, bet ne vairāk par 65 procentiem no vidējās algas. Nākamajos trijos mēnešos izmaksas samazina par 20 procentiem, vēl trijos — atkal par 20 procentiem.

Aizvadītajā gadā bezdarbnieku izmantoja teritoriju uzkopšanā un labiekārtošanā, malkas sagatavošanā. Rajona darba devēji un pašvaldības bija aktīvi iesaistījušies APSD projektu izstrādāšanā — konkursa komisijai iesniegti 26, no kuriem atbalstīti 8. Kopā plānots apgūt vairāk nekā 90 tūkstošus latu. Darbā iesaistīti 115 bezdarbnieki, projektu realizācijas rezultātā iespējams radīt 200 jaunas darba vietas.

1998. gadā ar NVD rajona nodaļas norīkojumiem nosūtīti un apmācīti 359 cilvēki 42 profesijās. Strādāt ar datoriem apmācīti 46 cilvēki, 41 par kokzāģētavu operatoriem, 21 pārdevējs mazumtirdzniecības veikalos. Pozitīvi vērtējams tas, ka liela daļa mācās tajos uzņēmumos, kuros vēlāk iekārtojās darbā — kokzāģētāji, šuvējas, stikla pūtēji, optisko stikla šķiedru ražošanas operatori un tamlīdzīgi. Panākumus nodrošinājusi labā sadarbība ar mācību centriem «Buts» un «Personāls» Rīgā.

Pagājušajā gadā aktīvi darbojies arī Līvānu DMK, kurā līgumus noslēdza 322 bezdarbnieki. Preiļu un Līvānu DMK organizētajās informatīvajās dienās piedalījušies 418 cilvēki, individuālās konsultācijas sniegtas 233 bezdarbniekiem. Lielu atsaucību guvuši latviešu valodas apmācības kursi. Nostiprināta DMK materiālā bāze — iegādāts dators, jaunas mēbeles.

Organizējot apmācību, NVD ievēro nākamā klausītāju vēlnes. NVD foajē (dienests atrodas Kārsavas ielā 4, bijušajā sadzīves pakalpojumu namā) izlikts piedāvāto specialitāšu saraksts. Starp citu, te pietiekoši arī citas informācijas.

Pašlaik Preiļu Valsts ģimnāzijā mācās grupa datoru operatoru, arodvidusskolā — grāmatvežu un pavāru kulināru grupas, bet bijušajā trikotāžas fabrikā — šuvējas. Pārsvārā tās ir sievietes. Mazāk pieprasītu specialitāšu pratējus NVD gatavo arī citās pilsētās. Tikai nelaime tā, ka Preiļos un arī Līvānos nav attiecīga darba piedāvājuma.

— Ne vienu vien cilvēku esam apmācījuši arī tā sauktā mazā biznesa gudrībās. Ja ir gribētāji vēl mācīties — laipni lūdzam! — aicināja S.Bernāns. — Šodien galvenais ir izmantot visas iespējas.

A.Rancāns

Latgales pilsētu vadītāji tiekas Līvānos

Sākums 1. lpp.

Klātesošie O.Zvejsalnikam kā Saeimas deputātam darīja zināmas savas domas par ierostiesu veidošanu, arī ierosinājumus attiecībā uz pensiju indeksēšanu tiem pensionāriem, kas savā laikā ir strādājuši kaitīgos apstākļos.

Ar ziņojumiem uzstājās Latgales atbilstības padomes tehniskās komitejas vadītāja I.Goldberga, Nīderlandes programmas SCORE koordinators Latvijā R.Šuhs. Krāslavas domes priekšsēdētājs A.Petaško iepazīstināja ar iespējām Sanktpēterburgā (Krievijā) iegādāties turbīnas un raksturoja to tehniskos datus, informēja par mazjaudas elektrostaciju darbību, kādas vērotas Krievijas ziemeļu apgabalos.

Latgales pilsētu savienības sanāksmes dalībnieki apmeklēja akciju sabiedrību «Līvānu stikls», kur tās prezidenta Imanta Buša vadībā bija iespēja sekot stikla izstrādājumu tapšanas tehnoloģiskajiem procesiem.

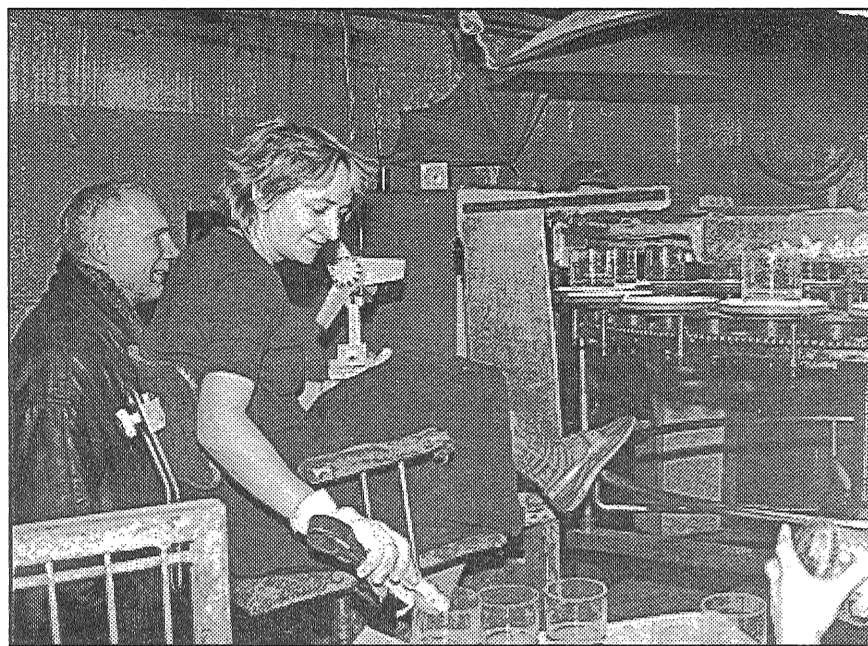
Izmantojot izdevību, «Novadnieka» korespondente lūdza Imantam Bušam pastāstīt par pašreizējo akciju sabiedrības darbošanos. Pašlaik stikla pušana notiek pie vecajām krāsnīm, bet, kā teica, Imants Bušs, ir atjaunošanas projekts, iesāktas sarunas ar ārzemju partneriem, bet minimālā nepieciešamā naudas summa ir sākot no pieciem miljoniem dolāru. Vispirms jāpanāk, lai jau saražotajai produkcijai būtu labs noiets.

— Pašlaik darbojas viena lielā bezkrāsaino stikla izstrādājumu krāsns, kopā ar to strādā zilo kobalta izstrādājumu krāsns, un nule esam palaiduši vēl vienu, — teica Imants Bušs.

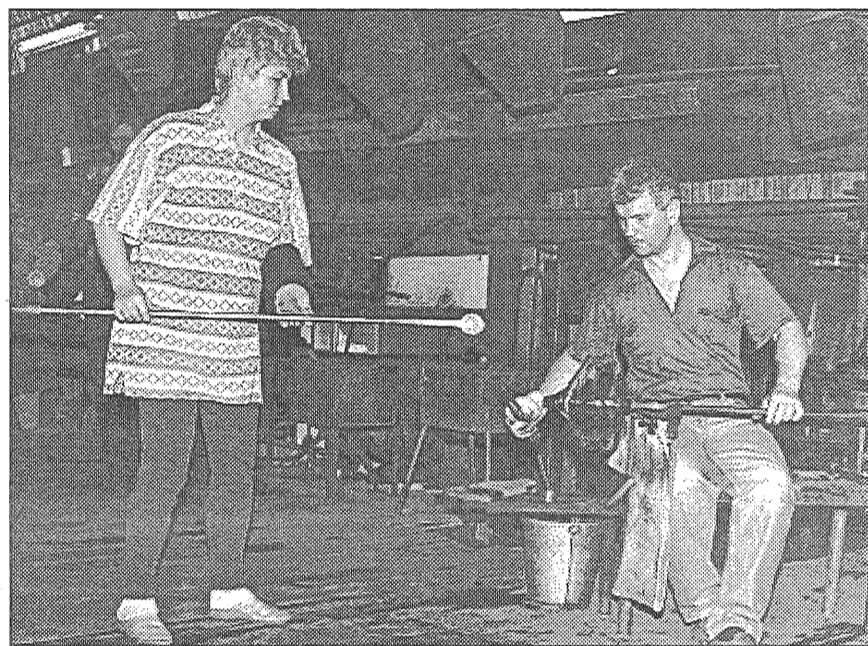
— Mēģināsim pārstrādāt lietotas pudeles. Acīmredzot, ierīkosim taras savākšanas punktus, — pašvaldību vadītājus informēja Imants Bušs.

Krāsni šķidrās stikls ir 1500 grādu karsts, bet kad tas tiek nests kāta galā, tam ir apmēram 1000 grādu, tādēļ, lūdzu, uzmanieties, «Līvānu stikla» prezidents Imants Bušs brīdināja ziņkārīgos ciemiņus un klātesošos vairāku preses izdevumu žurnālistus.

Pašlaik 80 procenti no akciju sabiedrībā «Līvānu stikls» saražotās produkcijas tiek eksportēti. Joprojām stikla ražotnē pārsvarā ir roku darbs, jāatzīst, vismaz vērotājam no malas tas rādās pietiekami smags. Taču Imants Bušs skaidroja, ka katrai krāsni atverei priekšā cirkulē auksts ūdens, ikviens savā darba vietā var noregulēt ventilatoru. Stikla pūtējiem ir dažāda kvalifikācija, — no

● Šo procesu sauc karstā apdedzināšana. Izstrādājuma maliņa tiek apdarināta, lai tā būtu vienmēri un gluda.

● Simtiem gadu stikla izstrādājumu ražošanas process ir nemainīgs, — pūtējs uz caurulītes «pasmeļ» karsto masu, un tālākais ir atkarīgs no viņa roku izveicības un pirkstu veiklības, šūpojot un grozot «brīnumnūjiņu» ar verdošo stikla pikuci galā.

trešās līdz sestajai kategorijai, strādā arī mācekļi. Katra brigāde gatavo cita veida stikla izstrādājumu.

Uz jautājumu, vai Līvānu stikls var konkurēt ar franču stiklu, Imants Bušs atbildēja:

— Tā ir pavisam cita tehnoloģija. Franču stiklu ražo automāti. Ja pircējam labāk patīk ar rokām gatavoti stikla izstrādājumi, viņš izvēlas mūsu produk-

ciju. Ar automātiem ražots stikls ir lētāks, bet Latvijas iedzīvotājiem pirktpēja ir zema. Tamdēļ produkcijas lielākā daļa arī nonāk eksportā.

Līvānos tapušos stikla izstrādājumus pērk Vācijā, Holandē, Anglijā, Dānijā, Norvēģijā, Zviedrijā, Kanādā, ASV. Tur esot arī būšot pieprasījums, bez tam katru dienu tiek meklētas jaunas tirgus iespējas.

Imants Bušs parādīja arī stikla atdzesēšanas un atlaidīšanas iekārtu, nākamās operācijas — apgrīšanu, slīpēšanu, karsto apdedzināšanu. Pašlaik apmēram 30 procenti no topošās produkcijas jau ražošanas gaitā tiek izbrāķēti, taču šo skaitli ar jaunām, modernām metodēm esot iespējams samazināt. Brāķa izstrādājumi tiek likti atpakaļ krāsni un pārkausēti.

Imants Bušs laipni izrādīja arī jauno apgrīšanas iecirkni, kurā tiks uzstādīta nesen nopirkta lietota apgrīšanas aparātūra no Vācijas. Tā ir moderna, kompjuterizēta un līdz šim fabrikā nebijusi aparātūra, kas drīz sāks darboties speciāli tai izbūvētā telpā. Uz Visvalža Gercāna bažīgo jautājumu, vai tās darbības uzsākšana nepalielinās bezdarbnieku skaitu, Imants Bušs atbildēja noliedzoši, tajā pašā laikā solot, ka palielinoties ražošanas apjomam, palielināsies darba vietu skaits. Pašlaik akciju sabiedrībā «Līvānu stikls» nodarbināti 270 darbinieki.

Noliktavu telpās Imants Bušs parādīja, kā notiek produkcijas iesaiņošana atbilstoši Eiropas valstu prasībām — uzlīmes svešvalodās, tās rakstūtas ar datoru.

— Viena no svarīgākajām lietām, lai ietu uz Eiropas tirgu, ir Eiropas tirgus noteikumu ievērošana.

— Agrākos laikos bija tā, ka pircējs pats brauca uz fabriku. Šodien tas vairs neder. Mēs paši ar savu produkciju braucam uz visām izstādēm, piedalāmies ar savu standu, — teica Imants Bušs.

— Pērn pirmo reizi piedalījāmies izstādē Frankfurtē, arī šogad brauksim uz Frankfurti, kur no 19. līdz 23. februārim notiks izstāde.

Akciju sabiedrībā darbojas ķīmijas laboratorija, mehanizācijas, keramikas cehi, strādā santehniķi, elektriķi. Tas nozīmē, ka pašu spēkiem tiek uzturēta visa fabrikas darbība.

□□□

Pilsētu savienības sanāksmes dalībnieki apmeklēja arī optisko šķiedru ražotni SIA «Anda — Optec».

□□□

Latgales pilsētu savienības sanāksmes nobeigumā klātesošie pilsētu vadītāji atbalstīja Latvijas pilsētu savienības valdes priekšlikumu par visas valsts pilsētu vadītāju tikšanos Līvānos. To izteica Balvu pilsētas domes priekšsēdētājs J.Anuškāns un Viļānu domes priekšsēdētājs J.Tučs, kuri pārstāv Latgales pilsētas Latvijas pilsētu savienības valdē.

L.Rancāne
J.Silicka foto

Biznesa centrā uzņēmēji grib mācīties un gūt informāciju

«Novadnieks» jau informēja par to, ka 14. janvārī Līvānos, domes ēkas telpās tika atvērts un darbību uzsāka biznesa darbības centrs. To izveidoja ar pilsētas domes un Amerikas Savienoto Valstu Miera korpusa līdzekļiem. Centra veidošanu un tagad arī vadību uzņēmusies Astērija Vucēna. «Novadnieks» lūdza viņu sīkāk pastāstīt par centra darbības sākumu.

— Pagājušā gada jūlijā tika izstrādāts biznesa informācijas centra projekts. Ar centra izveidošanu sāku nodarboties no pērnā gada 13. jūlijā, kad mani pieņēma darbā. Divas nedēļas mācījos Daugavpilī uzņēmēju atbalsta centrā.

Vispirms sagatavoju anketu un aptaujāju Līvānu uzņēmējus, lai zinātu, ko viņi gaida no biznesa informācijas centra. Lielākā daļa uzņēmēju bija atsaucīgi, pie citiem nācās iet un lūgties reizes trīs. Lai nu kā, bet radās priekšstats par uzņē-

mēju interesēm. Piemēram, par to, kā viņi savam biznesam nepieciešamo informāciju ieguva līdz šim, kāda veida informācija nepieciešama, kādas informācijas avotus izmanto, vai ir pietiekama informācija par klientiem, kā arī, kāda veida apmācība nepieciešama pašiem un darbiniekiem?

Noskaidrojās, ka 83 procenti Līvānu uzņēmēju grib plašāku informāciju par partneriem, piegādātājiem un klientiem. 25 procenti vēlas ko zināt par investīciju iespējām, par fondiem un izmaiņām likumos. Tikai viens no uzņēmējiem teica, ka viņiem neesot nepieciešama papildus informācija.

52 procenti Līvānu uzņēmēju atzina, ka viņi paši un darbinieki būtu ar mieru papildināt profesionālo izglītību, 33 procenti — zināšanas marketingā (tirgvedībā, red.), 25 procenti menedžmentā (vadības zinībās, red.). 43 procentiem uzņēmēju par mazu liekas viņu zināšanas angļu valodā, bet 53 procentiem — da-

torzinībās. Tikai 4 pilsētas uzņēmēji atzina, ka viņi neko negrib mācīties vai arī, ka nezina tādas speciālistus, kuri viņiem vēl prastu ko iemācīt.

Biznesa informācijas centrs bija paredzēts kā saikne starp uzņēmējiem un sabiedrību, starp organizācijām, iestādēm, cilvēkiem. Jau atklāšanas dienā centrā notika pirmais seminārs par menedžmentu, marketingu un reklāmu. Uzņēmēji tikās ar Reģionālā fonda pārstāvjiem. Pirmās tikšanās laikā noskaidrojām, no kādām kļūdām turpmāk centīsimies izvairīties. Piemēram, no stundām garām lekcijām. Tās noteikti nav sliktas, bet uzņēmējiem gluži vienkārši nav laika sēdēt un klausīties, kad beidzot izdzirdēs ko jaunu un interesantu. Varbūt tāpēc semināra laikā jau pēc pirmās stundas uzņēmēji gāja projām. Toties ar Reģionālā fonda pārstāvjiem izvērtās dzīva saruna par aktuāliem jautājumiem.

Pēc biznesa informācijas centra atklāšanas semināra atkal aptaujāju uzņēmē-

jus par tematiem, kurus viņi grib pētīt padziļināti. Noskaidroju, ka 40 procenti vēlas padziļināt zināšanas reklāmā un partnerattiecībās. Apmēram 70 procentiem gribas zināt, kā labāk izvietot reklāmu tirdzniecības vietās.

Pamazām pret biznesa informācijas centru sāk izturēties ar ieinteresētību un uzņēmēji iegriežas jau biežāk. Nāk cilvēki un lūdz padomu, kā uzsākt savu biznesu. Patīkami, ka varam viņiem palīdzēt. Šo palīdzību piedāvā, piemēram, tirdzniecības un rūpniecības kamera, Rēzeknes uzņēmēju atbalsta centra darbinieki, kuri jau bija atbraukuši un piedāvāja savas apmācību programmas. Nesen zvānīja kāda firma no Rīgas un piedāvāja informāciju par noliktavu, veikalu iekārtošanu, par būvniecības jautājumiem.

Šī gada laikā mūsu centra darbu finansēs Līvānu pilsētas dome un ASV Miera korpusi. Tādā veidā ceram nostiprināt saites starp uzņēmējiem un pašvaldību.

L.Kirillova

Baigā gada piemiņai

Šī gada 25. martā aprit 50 gadi masveida deportācijai uz Sibīriju. Par to sarakstītas grāmatas, publicēts ne mazums atmiņu periodikā. Pašlaik Preiļu represēto klubā, ko vada Terēzija Lakovska, pilnā sparā rit gatavošanās atceres dienai.

T.Lakovska visām rajona skolām izsūtījusi vēstules, kurās aicina pedagogus un jauno paaudzi piedalīties Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzeja akcijā «Muzeja priekšmets — 1949. gada liecinieks» («Novadnieks» šī gada 30. janvārī), pieminēt cilvēkus, kuri savu dzīvi lika uz dzimtenes neatkarības altāra. Lai atvieglotu darbu, viņa pievienojusi politiski represēto sarakstus pilsētās un pagastos. Rajonā to ir ne viens vien desmits.

No pirmajā deportāciju vilnī 1941. gada 14. jūnijā represētajiem Līvānos dzīvo 10 cilvēki, Preiļos — 3, pa vienam Aglonas, Pelēču, Rožkalnu, Rudzātu, Turku un Vārkavas pagastos. 1949. gada notikumu liecinieku ir krietni vairāk, arī to, kuri 1945. — 1946. gados bija tā sauktajās filtrācijas nometnēs, kuri piedalījās pretošanās kustībā, bija izsūtīti arī uz Vāciju.

Politiski represēto klubs vēlas, lai šie cilvēki atsaucas, iesūta savus atmiņu pierakstus, fotoattēlus, dokumentus, lai tad ar tiem varētu papildināt muzeja fondus, izgatavot piemiņas albumus, publicēt materiālus laikrakstā. Aicinām zvanīt pa

tālruniem kluba darbiniekiem T.Lakovskai — 21827 un L.Cišam — 22128.

Klubā jau sakrājies daudz materiālu ar atmiņām par baigo gadu. Tie ir apstrādāti, sakārtoti un tiek ievietoti albumā, tur vēl vieta arī dokumentiem, ko, cerams, klubs saņems ar skolu atbalstu. Šis pasākums dos iespēju jaunajai paaudzei pētīt novada vēsturi, tuvāk iepazīties ar vec-tēvu un tēvu drūmo likteni.

Atceres dienas repertuārā ielānāti daudzi pasākumi. Starp tiem sēru vainaga nolikšana Preiļos. Krusts baznīcas torņa smailē visiem notikumiem bijis aculiecinieks. Tas redzējis arī pārestības, ko tautai nodarījušas svešas varas. Baznīcas pakājē sērojošās mātes skulptūra, te allaž pulcējamies uz sēru mītiņiem par cietušajiem un nepārnākušajiem. Ap šo pieminēkli tiks apvīts vainags, ko sapulcējušies nesīs no laukuma pie tagadējās rajona padomes. Plānots, ka sēru mītiņa laikā pēc dievkalpojuma baznīcā 50 reizes skanēs baznīcas zvana skumīgā balss.

Tiks rīkoti dažādi kultūras pasākumi, tikšanās ar represētajiem un 25. marta dienu aculieciniekiem, būs izstādes un sniegti koncerti.

«Novadnieka» lasītāju zināšanai publicējam tabulu, kur tiek norādīts rajona pagastos un pilsētās dzīvojošo represēto skaits.

A.Rancāns

	Deportēti 1949. gadā	Filtr. nometn.	Pretoš. kustībā	Izsūtīti uz Vāciju	Kopā
Preiļi	26	10	11	31	78
Līvāni	87	30	27	18	162
Aglonas pagasts	4	9	—	6	19
Aizkalnes pagasts	3	2	—	1	6
Galēnu pagasts	11	3	—	7	21
Jersikas pagasts	15	9	2	1	27
Pelēču pagasts	2	1	1	1	5
Preiļu pagasts	2	1	2	4	9
Riebiņu pagasts	3	5	—	5	13
Rožkalnu pagasts	9	7	2	—	18
Rožupes pagasts	15	6	5	4	30
Rudzātu pagasts	9	5	3	—	17
Rušonas pagasts	5	4	1	10	20
Saunas pagasts	8	5	1	—	14
Silajāņu pagasts	—	2	—	—	2
Sīļukalna pagasts	5	1	1	—	7
Stabulnieku pagasts	10	1	5	1	17
Sutru pagasts	10	5	3	4	22
Turku pagasts	7	2	4	2	15
Upmalas pagasts	21	4	4	2	1
Vārkavas pagasts	6	2	1	2	11
Kopā rajonā	258	114	73	99	544

Mirušo vairāk nekā jaundzimušo

Pašlaik nav zināms, cik pavisam iedzīvotāju ir Preiļu rajonā, Latgalē, valstī — iedzīvotāju skaitīšana Latvijā nav bijusi kopš 1989. gada. Nākamā paredzēta 2000. gadā.

Ziņu aģentūra BNS informēja, ka tautas skaitīšanas organizēšanai, skaitītāju darba apmaksai, datu apkopošanai nepieciešami vismaz 12 miljoni latu. 7. Saeimas cilvēktiesību un sabiedrisko lietu komisija paudusi satraukumu, ka pašlaik skaitīšanas vajadzībām paredzēta uz pusi mazāka summa. Bet valsts iedzīvotāju reģistrā, kas veidots 90. gadu sākumā, ir novecojuši un nepilnīgi dati. Tomēr, katru jaunu gadu sākot, iespējams secināt,

vai cilvēku skaits kļuvis lielāks, vai samazinājies.

Pērn Latvijā reģistrēts pēdējā gadu desmitā lielākais mirušo skaits — 34386, reģistrēti 21521 jaundzimušie. Tieslietu ministrijas Dzimtsarakstu departaments ziņo, ka patlaban Latvijā demogrāfiskā situācija ir kritiska. Tomēr palielinājusies tendence reģistrēt laulības, 1998. gadā — 11175, no tām 2512 noslēgtas baznīcā. Iepriekšējā gadā laulību bija mazāk — 9833, bet 1987. gadā — 25359 laulības.

«Novadnieks» apkopojis pašvaldību sniegtās ziņas par demogrāfisko stāvokli rajonā.

Pilsēta, pagasts	Dzimuši		Miruši		Laulības	
	1997	1998	1997	1998	1997	1998
Preiļi	69	73	86	100	48	42
Līvāni	56	71	117	147	54	57
Aglonas	25	20	54	67	15	11
Aizkalnes	4	4	16	16	3	3
Galēnu	13	9	27	22	4	5
Jersikas	10	9	24	23	5	2
Pelēču	12	10	20	19	2	1
Preiļu	9	11	23	24	4	3
Riebiņu	16	12	27	20	5	3
Rožkalnu	8	8	18	18	4	3
Rožupes	15	19	30	20	4	2
Rudzātu	11	11	21	21	5	4
Rušonas	17	16	41	42	5	4
Saunas	14	5	22	30	2	2
Silajāņu	4	5	15	16	5	2
Sīļukalna	11	6	12	19	2	2
Stabulnieku	15	9	23	33	8	2
Sutru	9	5	13	19	1	2
Turku	5	5	20	21	2	—
Upmalas	10	11	32	21	11	4
Vārkavas	4	7	16	18	3	5
Kopā rajonā	337	326	657	716	192	159

Aizritējis janvāris — ziemas viducis, un nevienā no rajona pagastiem nav rīkotas kāzas. Jaunā cilvēka ienākšanas svinību bijis maz — paraugu te rāda vienīgi Rušonas pagasts, kurā pasauli ieraudzīja četri bērniņi: Sindija Tulinska, Rihards Gribusts, Anastasija Andrejeva un Ingrida Ašenika. Viena mazulīte Sintija Kudle piedzima Aizkalnes pagastā, Preiļu pagastā — Sanita Petrova, Rudzātu — Agnese Čiša, un Sintija Matijevska Pelēču pagastā.

Janvārī Aglonas pagastā miruši 12, Aizkalnes — 5, Galēnu — 2, Jersikas — 3, Pelēču — 2, Preiļu — 3, Riebiņu — 6, Rožkalnu — 3, Rožupes — 4, Rušonas — 4, Saunas — 3, Silajāņu — 1,

Stabulnieku — 2, Turku — 3, Upmalas — 1, Vārkavas — 3 cilvēki.

Preiļos janvārī reģistrēti divi jaundzimušie: Ingas un Gunāra Mūrnieku ģimenē otrs bērns — dēls Intars. Ilgas un Viļa Gribustu ģimenē meitiņa Ilze, viņa tiem ir ceturtais bērns. Pilsētā nosvinētas 4 kāzas, miruši — 14 cilvēki. Līvānos dzimuši pieci bērni: Allai un Aigaram Grinbergiem meitiņa Sintija, Aijai un Jānim Kravaļiem — Evita, Līgai un Gintam Čakšiem meita Diāna. Ilonas un Jāņa Aizpuriešu ģimenē Ervīns ir pirmdzimtais. Savā ģimenē pirmdzimtais ir arī Ainārs Zvirbulis. Līvānos janvārī nosvinētas 2 kāzas, miruši 9 cilvēki.

A.Rancāns

Ko der zināt privatizēto dzīvokļu īpašniekiem

Par to, ka savā īpašumā ir citas rūpes un cita attieksme, 5. februāra numurā stāsta laikraksts «Latvijas Vēstnesis». Pašlaik Latvijā esot jau vairāk nekā simts dažāda veida sabiedrību, kuras apsaimnieko privatizētās dzīvojamās mājas. Viena daļa dzīvokļu īpašnieku uzskata, ka būtu labāk un lētāk slēgt līgumus ar profesionālām apsaimniekošanas sabiedrībām. Otra daļa domā, ka vislabāk par ēkas apsaimniekošanu spēj rūpēties viņi paši, tas ir, dzīvokļu īpašnieku kooperatīvā sabiedrība (DZĪKS). Tāpēc saisināti pārpublicējam M.Luksas rakstu, lai arī Preiļu un Līvānu iedzīvotāji zinātu par to, kāds ir rezultāts, ja apsaimniekošanu savās rokās ņem paši dzīvokļu saimnieki.

«Vislielā pieredze gandrīz divu gadu garumā Latvijā pirmās vispārējā kārtībā privatizētās pašvaldības dzīvojamās mājas apsaimniekošanā ir Aizkraukles DZĪKS «Draudzība» valdes priekšsēdētājam Nikolajam Grīnvaldam, kas uz-

skatāms par celmlauzi apsaimniekošanas lietās.

— Dzīvokļu īpašnieku kooperatīvo sabiedrību būtu daudz vairāk, ja pašvaldības atsaucīgāk izturētos pret māju nodošanu viņu pārziņā, — saka N.Grīnvalds. — Arī mēs savu sabiedrību nodibinājām 1997. gada 4. februārī, bet māju varējām pārņemt tikai 1. jūlijā. Otrkārt, nepietiekami tiek popularizēts dzīvokļu īpašnieku sabiedrību darbs un tā efektivitāte salīdzinājumā ar namu pārvaldēm. Piemēram, mūsu mājas apsaimniekošanas reālās izmaksas uz 1 apdzīvojamās platības kvadrātmetru ir 6,5 santīmi. Tajā skaitā darba algas — 3,4 santīmi. Vai jūs zināt kaut vienu namu pārvaldi, kura tik lēti spētu uzturēt māju?

No šī gada 1. janvāra Aizkraukles nama iedzīvotājiem ar DZĪKS valdes lēmumu apsaimniekošanas maksa ir paaugstināta — 12,5 santīmi par kvadrātmetru. Tātad, aprēķinot reālās izmaksas, iznāk 48 procenti peļņas, kuru iespējams izmantot mājas remontam. Nelielu daļu — sīkākiem, neatliekamiem darbiem,

bet no pārējiem līdzekļiem tiek veidots uzkrājums lielākiem remontiem. Dzīvokļu īpašnieku pārņemtais nams bijis nolaists kā jau visas komunālās ēkas: applūduši pagrabi, beigts jumts, izlauzta un izlūdzījušās ārdurvis, nolietotas un sabojātas kāpņu telpas.

Aizvadīto nepilnu divu gadu laikā DZĪKS veikusi drenāžu, nu pagrabs ir tīrs un sauss, jumtam uzlikta cinkotā skārda apmales un 200 kvadrātmetru platībā uzklāts jauns segums, salabots augšējā stāva pārseguma panelis, izremontēti nama ieeju lieveņi, kāpņu telpās un gaitenīs ielikta jaunas betona flīzes. Māja ieguvusi arī jaunas ārējās dubultdurvis ar šifrētām atslēgām, kā arī veikti vēl citi nozīmīgi remontdarbi. Nenoliedzami, tas ir ļoti bagātīgs veikums pāris gadu laikā. Protams, rodas jautājums: kā ar tik necīgiem līdzekļiem iespējams padarīt tik lielus darbus?

N.Grīnvalds uzskata, ka ļoti vienkārši — ikvienam nama iedzīvotājam ir jāizjūt, ka par viņu tiešām rūpējas, un tad arī mājas apsaimniekošanā katrs vēlēšies

piedalīties, kā vien iespējams. Protams, te nepieciešams, lai čakli darbotos arī visi dzīvokļu īpašnieku sabiedrības valdes locekļi.

Mainījies arī iedzīvotāju attieksme pret komunālajiem maksājumiem. Mājā vairs nav parādnieku, un N.Grīnvalds teic, ka daudzi iedzīvotāji maksājumus veic pat avansā — ceturksni un pusgadu uz priekšu. Arī māja tiek saudzēta, un vairs nav rūpju nedz par aprakstītām sienām, nedz izsistiem logiem.

Šogad iecerēts uzklāt atlikušo daļu melnā jumta seguma, atjaunot apmetumu mājas pamatiem, un tad neatliekami darbi būs paveikti un varēs veidot līdzekļu uzkrājumu, kuru izlietos ūdens stāvvadu atjaunošanai, balkonu pārveidošanai par slēgtām lodžijām utt. Jau tagad «Draudzības» nams sakoptības ziņā stipri atšķiras no pārējām pilsētas daudzdzīvokļu mājām, un N.Grīnvalds ir pārliecināts, ka drīz tā būs skaistākā māja visā pilsētā.»

Publicēšanai sagatavoja
L.Kirillova

«Satori», tā ir apskaidrība

Preiļos notika šajā mācību gadā pirmais kvalifikācijas eksāmens karatē šotokan skolnieku pakāpē. Gada laikā notiek divi eksāmeni, un tos kārtā audzēkņi, kuri treniņos ir ieguvuši atbilstošu līmeni un saņēmuši sava trenera Igora Komara atļauju. Uz eksāmena pieņemšanu bija ieradusies arī pārstāvji no Latvijas Karatē šotokan federācijas. «Novadnieka» korespondente pēc eksāmena uz sarunu aicināja Igoru Komaru, cilvēku, kura vārds mūsu rajonā visciešākajā veidā saistīts ar austrumu cīņas veidu karatē šotokan.

— Vispirms sāksim ar iepazīšanos. Pastāstiet tuvāk par sevi un jūsu vadīto karatē klubu.

— Esmu absolvējis Politehnisko institūtu, man ir inženiera elektriķa specialitāte. Esmu strādājis par priekšmetu pasniedzēju arodskolās. Tagad dzīvoju Jaunaglonā. Pēc tautības — polis.

Vadu karatē klubu «Satori», kas tulkojumā no japāņu valodas nozīmē — apskaidrība. Tas ar divu gadu pārtraukumu pastāv kopš 1990. gada. Kluba filiāles darbojas Preiļos, Krāslavā, Dagdā, Aglonā, Rēzeknē, Ludzā. Pastāvēšanas laikā klubā karatē iemaņas ir apguvuši 8000 cilvēku, 350 no viņiem — Preiļos. 80 procentu no kluba dalībniekiem pēc tautības ir latvieši. Var teikt, ka šogad klubs kļuvis starptautisks, jo Krāslavas filiālē nodarbojas viena meitene no Austrālijas, viena no ASV un zēns no Venecuēlas, kuri ieradusies sakarā ar skolnieku apmaiņas programmu.

Latvijas 16 karatē klubu vidū «Satori» pēc pagājušajā gadā notikušo sešu veidu iekšējo sacensību rezultātiem ieņēma otro vietu.

— Kāds ir meistarības ceļš tiem, kas nodarbojas ar karatē šotokan?

— Ir divas — skolnieku un meistarpakāpe. Skolnieku pakāpē *kiv* atbilstoši ga-

tavības līmenim un nokārtojot attiecīgu eksāmenu var iegūt deviņu krāsu jostas. Zemākais, devītais, līmenis — baltā josta, pēc tam dzeltenā, oranžā, zaļā, zilā, ziblūnā, bet trešā, otrā un pirmā pakāpe — brūnā josta.

Meistarpakāpes *dan* ir sākot no pirmās, zemākās, līdz desmitajai, un tām visām paredzēta melnā josta. Man pašam ir otrais dans, maijā kārtos eksāmenu uz trešo danu un pēc tam būšu starp tiem trim karatē cīnītājiem Latvijā, kam ir šāda pakāpe.

— Kā jūs pats ceļat savu meistarību?

— Regulāri trīs reizes gadā pa nedēļai pilnveidoju sevi nodarbībās, ko vada japānis Kennets Funakoši, viens no japāņu karatē desmit spēcīgākajiem speciālistiem pasaulē. Divas reizes gadā nodarbības notiek Polijā, vienreiz — Latvijā.

Kennets Funakoši ir astotā dana īpašnieks. Jāteic, ka pašu augstāko karatē meistarību sasniegušo — devītā un desmitā dan īpašnieku pašlaik vairs nav starp dzīvājiem. Kennets Funakoši Latvijā ieradīsies maijā. Esmu daudz laika pavadījis ar viņu kopā ne tikai fiziskos treniņos, bet arī garīgās nodarbībās, sarunās par filozofiskām lietām, pasaules uzskatu, jo karatē no citiem austrumu cīņu veidiem ar to arī atšķiras, ka liela nozīme tiek veltīta cilvēka gara pasaules attīstībai. Daudzas stundas esam kopā malkojuši tēju pie manis Jaunaglonā un runājuši par dažādām lietām.

Karatē iemāca ne tikai drosmi un cīņas sparu, bet arī savaldību un citas īpašības. Ne jau velti tie vecāki, kuru bērni nodarbojas ar karatē, daudzreiz man ir teikuši paldies, dāvinājuši ziedus par to, ka viņu dēliem izmainījusies uzvedība, raksturs.

— Neapvainojieties, lūdzu, tomēr nereti tiek vilktas paralēles ar austrumu cīņu popularitāti un jaunām reketieru paaudzēm.

— To var darīt cilvēki, kas neatšķir vienu cīņas veidu no otra. Karatē ir bezkontakta cīņas veids. Vēl neviens no tiem tūkstošiem, kuri ir trenējušies karatē

klubā, nav nonācis uz apsūdzēto sola. Gluži otrādi. Šie jaunieši iestājas militārajās skolās, policijas akadēmijā, strādā policijā, zemessardzē, banku apsardzē.

Ar labiem panākumiem klubs «Satori» piedalās augsta līmeņa sacensībās. Pērn aprīlī notikušajā Eiropas čempionātā Vācijā Latvijas izlase, kurā piedalījās mūsu kluba biedri, starp 22 komandām ieguva pirmo vietu. Pasaules čempionātā Šveicē jūlijā starp 56 valstu komandām — piekto vietu. Mans dēls Oļegs Komars savā svāra kategorijā Eiropas čempionātā ieguva trešo, bet pasaules — sesto vietu.

Novembrī Holandē notikušajā Eiropas čempionātā Latvijas izlase ieņēma otro vietu, bet viena no «Satori» kluba dalībniecēm — rēzekniete kļuva čempione. Savukārt Oļegs Komars ieguva otro vietu, bet preiliete Jūlija Filimonova — trešo vietu.

Arī priekšā daudz augsta līmeņa sacensību. Piemēram, čempionu kausa izcīņa Rīgā, Funakoši kausa izcīņa Dau-

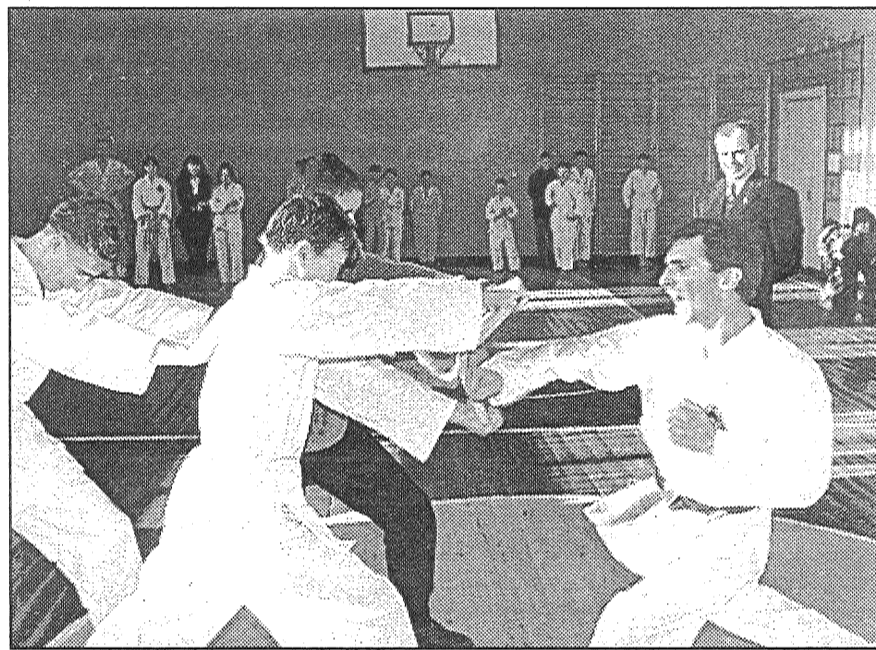
gavpilī. Martā notiks bērnu čempionāts Jelgavā.

Tiek gādāts arī par atpūtu un spēku atjaunošanu. Aprīlī centīgākie bērni dosies ekskursijā uz Parīzi. Vasarā notiks treniņnometne Aglonā. Tā bija organizēta arī pagājušajā vasarā. Bērni sējoja, makšķerēja, peldējās, gāja pārgājienos, rīkoja turnīrus, un kad pēc piecām dienām bija jābrauc mājās, negribēja no nometnes šķirties. Tādēļ šogad esmu iecerējis trīs maiņas.

— Un tagad atgriezīsimies pie Preiļos notikušā eksāmena.

— Šajā reizē eksāmenu Preiļos kārtoja 20 kluba dalībnieki. Četri no viņiem eksāmenu nokārtoja uz augstāku pakāpi nekā bija cerējuši. Tie ir Sentis Snidzāns, Renārs Petrāns, Vadims Zubovs, Romualds Ļutinskis. Viņi visi ieguva dzelteno jostu. Pārējie eksāmenā ieguva tās pakāpes, uz kurām pretendēja.

L.Rancāne
J.Silicka foto

● «Tomišivari» — cieta priekšmeta laušana ar roku. Preilietis Vladimirs Pučko lauž 2,5 centimetrus biezu dēli.

● Karatē eksāmens sastāv no trim elementiem: «kijon» — bāzes tehnika, «kata» — formālie kompleksi, «kumite» — cīņa. Attēlā redzami zēni izpilda pirmo elementu.

● Eksāmenu veiksmīgi nokārtoja Jūlija Černobrova, Sentis Snidzāns (pirmajā rindā), Renārs Petrāns, Vadims Zubovs, Romualds Ļutinskis (otrajā rindā).

Sporta ziņas

Notika sacensības tautas bumbā 1987./88. gadā dzimušiem zēniem un meitenēm. Piedalījās 21 zēnu un 14 meiteņu komandas. Starp zēnu komandām pirmās trīs vietas ieguva Preiļu 1. pamatskolas pirmā komanda (skolotājs Leonīds Valdons, Jānis Ondzulis), Dravnieku pamatskolas (Anna Ivbuļe) un Preiļu 1. pamatskolas otrā komanda (Leonīds Valdons, Jānis Ondzulis).

Starp meitenēm uzvarēja Preiļu 2. vidusskolas (Olga Borisova), Preiļu 1. pamatskolas (Leonīds Valdons, Jānis Ondzulis), Sutru pamatskolas (Māris Grigālis) komandas.

Pirmo vietu ieguvēji gatavojas starprajonu sacensībām tautas bumbā Ludzā.

□□□

Līvānu abu vidusskolu sporta zālēs notika minibasketbola sacensības 1989./90. gadā dzimušiem mazajiem sportistiem. Piedalījās piecas meiteņu un piecas zēnu komandas. Par labākajām jaunajām basketbolistēm atzītas Preiļu 1. pamatskolas, Riebiņu vidusskolas, Rožupes pamatskolas spēlētājas. Starp zēniem uzvarēja Līvānu 2., Riebiņu, Līvānu 1. vidusskolas komandas.

L.Rancāne

Anekdotas

◆ Sieva jautā vīram:

— Kāpēc tu vairs nespēlē šahu ar kaimiņu?

— Vai tu spēlētu ar cilvēku, kurš ignorē noteikumus, krāpjas, ņirgājas par partneri un zaudējot sāk kauties?

— Protams, nē.

— Nu redzi, viņš arī negrib.

◆ — Iedomājies tikai: vakar es staigāju pa parku un pēkšņi ieraudzīju satriecošu blondīni, kura bija izvedusi pastaiģu savu sunīti. Es, protams, uzreiz piegāju viņai klāt un sarunas sākšanai teicu:

«Kāds jums brīnišķīgs sunītis! Es jau vairākus gadus arī sev esmu gribējis tādu!»

— Nu, un ko viņa?

— Viņa man atstāja savu stulbo kveķišķi un aizgāja...

◆ — Hallo, vai centrāle? Savienojiet, lūdzu, ar manu sievu!

— Kāds numurs?

— Paklausieties, neesmu taču sultāns, kuram sievas numurētas!

◆ — Oficiant, kas tā par vistu? Kauli un āda!

— Vai jūs gribējāt ar spalvām?

1998. gada darba pārskata sanāksme rajona policijas nodaļā

Turpinām iepazīstināt «Novadnieka» lasītājus ar Preiļu rajona policijas nodaļas 1998. gada darba pārskata sanāksmes materiāliem. Rajona policijas nodaļas priekšnieka Roberta Šņepsta, kriminālās policijas priekšnieka Nikolaja Maksimova, izziņas dienesta priekšnieces Elitas Jaudzemas, kārtības policijas priekšnieka Andreja Aleksandrova uzstāšanos saīsinātā variantā varējāt izlasīt laikraksta 3. februāra numurā.

Policisti ne tikai strādā, bet arī mācās un sporto

Preiļu rajona policijas nodaļas priekšnieka vietnieks, štāba priekšnieks, policijas virsleitnants Aleksandrs Bogdanovs:

— Preiļu rajona policijas nodaļā ir paredzēts darbs vairāk nekā simts atestētām amatpersonām. 1998. gadā nogalē četras štāta vienības tomēr nebija nokomplektētas. Pagājušā gada laikā nodaļas personālsastāvs izmainījies par 20 procentiem sakarā ar reorganizāciju, kas notika Daugavpils pilsētas un rajona nodaļās, izveidojot apvienoto policijas pārvaldi.

Preiļu rajona policijas nodaļā pieņemti 19 jauni darbinieki. Lielākā daļa no viņiem ir Latvijas Policijas akadēmijas, Latvijas Policijas akadēmijas policijas koledžas beidzēji. No dienesta dažādu iemeslu dēļ atbrīvoti 5 darbinieki, 12 komandēti uz citām iekšlietu ministrijas apakšvienībām.

Pagaidām aktuāls ir jautājums par poli-

cijas darbinieku speciālās izglītības līmeņa paaugstināšanu. 12 nodaļas darbinieki studē Latvijas Policijas akadēmijas neklātienes nodaļā. Apmēram puse no nodaļas darbiniekiem ir jaunāki par 35 gadiem.

Pagājušajā gadā rajona policijas nodaļā par dažādiem pārkāpumiem sodītas 19 amatpersonas.

Panākta situācija, ka personālsastāvs regulāri piedalās mācībās, kur nodarbības iepazīstas ar izmaiņām likumos. Policisti uzlabo savu fizisko sagatavotību. Pērn fiziskās sagatavotības normatīvus veiksmīgi nokārtojuši 67 procenti no darbiniekiem (1996. gadā tādu bija tikai 51 procenti). Īpaši veiksmīgi bijuši policijas nodaļas izlašu starti Iekšlietu ministrijas spartakiādē — lauku rajonu konkurencē izcīnīta 2. vieta.

Negadījumu skaitu ietekmē vairāki faktori

Preiļu rajona policijas nodaļas ceļu policijas priekšnieks, policijas kapteinis Aleksandrs Linkevičs:

— Viens no galvenajiem kritērijiem, kā pagājušā

gada laikā strādājusi ceļu policija, ir reģistrēto satiksmes negadījumu skaits. Taču panākt avāriju skaita samazināšanu ir ļoti grūti. Ir jāņem vērā vairāki faktori. Piemēram, strauji palielinās autotransporta vienību skaits rajonā. Arī autovadītāji kļūst arvien jaunāki. Bet visvairāk uztrauc tas, ka nopirkto automašīnu vidējais vecums krietni pārsniedz 10 gadus.

Tas nozīmē, ka mašīnas jau ir par 80 procentiem nolietotas.

Šo iemeslu dēļ 1998. gadā avāriju skaitu, salīdzinot ar 1997. gadu, samazināt neizdevās, skaitļi bija attiecīgi 243 un 149. Iepriekšējā līmenī palicis to avāriju skaits, kurās cietuši cilvēki — 52, bojā gājušo skaits pat bijis nedaudz mazāks — 10 cilvēki.

Strauji pieaudzis ceļu satiksmes negadījumu skaits, kuros cilvēki nav cietuši. Tas izskaidrojams ar faktu, ka visu pagājušo gadu bija spēkā obligātā civiltiesiskās atbildības apdrošināšana. Vadītājiem vairs nebija izdevīgi par notikušajām avārijām «sarunāt», bet gan izdevīgāk bija ziņot policijai, lai saņemtu apdrošināšanas naudu.

Pērn gandrīz visos gadījumos atradām un aizturējām tos vadītājus, kuri avārijas vietu bija patvaļīgi atstājuši. Tas mums izdevās tāpēc, ka tādos gadījumos palīdzību nekad neatsaka nodaļas dežuranti, iecirkņu inspektori, kā arī kriminālpolicijas un informācijas dienesta darbinieki.

Viens no smagākajiem ceļu satiksmes noteikumu pārkāpumiem ir transporta līdzekļa vadīšana alkohola reibumā. Pērn aizturēti 408 tādi vadītāji. Šis skaitlis ir tikai nedaudz mazāks par to, cik iereibušu vadītāju aizturēts Daugavpils rajonā un pilsētā, kur transporta līdzekļu ir krietni vairāk.

Strauji pieaudzis to autovadītāju skaits, kuri pārsniedz ātrumu. Pērn par ātruma pārsniegšanu sodīti 2619 vadītāji, 1997. gadā tādu bija tikai 1693. Bet kopumā Preiļu rajona policijas nodaļas ceļu policijas darbinieki gada laikā konstatējuši 5529 dažādus ceļu satiksmes noteikumu pārkāpumus.

**L.Kirillova
J.Silicka foto**

Atklāts Cilvēktiesību atbalsta tīkla Latgales reģionālais birojs

Pagājušajā nedēļā Daugavpilī tika atklāts Cilvēktiesību atbalsta tīkla Latgales reģionālais birojs (Parādes ielā 1-314, tālrunis/fakss 54-23468). Tā atklāšana ir viens no pasākumiem, lai īstenotu Latvijā Nevalstisko organizāciju (NVO) centra jauno programmu «Cilvēktiesību atbalsta tīkls».

Programmu izstrādāja un finansē Soroša fonds — Latvija un COPLI (Konstitucionālās un tiesiskās politikas institūts), bet īsteno NVO Rīgas centrs un reģionālie NVO atbalsta centri. Mērķis — radīt priekšnoteikumus, lai novados rastos un attīstītos cilvēktiesību organizācijas un uzlabotos cilvēktiesību situācija kopumā. Lai īstenotu iecerētos mērķus, 1999. gada sākumā Latvijā ir izveidoti jau astoņi biroji Alūksnē, Daugavpilī, Cēsīs, Talsos, Jelgavā, Jēkabpilī, Liepājā un Tukumā.

Kā Daugavpils biroja atklāšanas brīdī klātesošos informēja šīs programmas koordinatore Latvijā Rūta Dimante, tad biroju darbība ir vērsta ne tikai uz organizācijām, kas tieši nodarbojas ar cilvēktiesībām vai savā ikdienā saskaras ar dažādiem cilvēktiesību jautājumiem, bet arī tiks uzklāts ikviens apmeklētājs. Daugavpils reģionālā biroja uzdevums vienā teikumā varētu būt sekojošs — nodrošināt Latgales novada nevalstiskās organizācijas un iedzīvotājus ar informāciju par cilvēktiesībām un konkrētos gadījumos palīdzēt sameklēt šo problēmu risināšanas ceļus.

Daugavpilī esošā Cilvēktiesību atbalsta tīkla Latgales reģionālā biroja darbinieki ir ieplānojuši reizi mēnesī apmeklēt Latgales rajonus. Nākotnē birojā tiks izveidota datu bāze par iespējam saņemt palīdzību cilvēktiesību problēmu risināšanā Latvijā un starptautiskā līmenī.

Šobrīd cilvēktiesības, līdzās vides aizsardzībai, ir kļuvušas par Latvijas gadsimtu mijas vizītkarti. Skaidrs ir arī tas, ka kopumā iedzīvotājiem nav precīzas izpratnes par to, kas ir cilvēktiesības, kā tās darbojas ikdienā, kur ir cilvēktiesību, administratīvās vai kriminālās dabas pārkāpums. Ikviens ikdienā vai ik uz soļa saskaras ar dažāda veida pārkāpumiem — tiekoties ar valsts ierēdni, pašvaldības darbinieku vai privātuzņēmēju. Galvenais, ka Latvija šobrīd nedzīvo vienas partijas ideoloģijā, ir dažādas partijas, ir dažādas sabiedriskas organizācijas un biedrības. Tas nozīmē, ka ir dažādas iespējas aizstāvēt savas intereses un tiesības. Ja nav iespējas problēmu atrisināt sarunas brīdī, tad šāda veida Cilvēktiesību centri parādīs tos ceļus, kas ikvienam būtu pieejami savas taisnības meklējumos.

**Jānis Pitrāns
Radio «Brīvā Eiropa»**

«Aplaistija» spriedumu

Latgales apgabaltiesā izskatīta 1977. gadā dzimušā Rolanda Kočegarova, 1980. gadā dzimušā Rolanda Stalidzāna un 1983. gadā dzimušā Jāņa Kočegarova krimināllieta.

Rolands Stalidzāns un Jānis Kočegarovs pagājušā gada 28. novembrī Preiļu rajona tiesā noklausījās viņiem pasludināto spriedumu par nosacītu brīvības atņemšanas soda noteikšanu par zādzību. Pēc tam viņus sagaidīja Rolands Kočega-

rov, kurš tikai pirms mēneša bija atbrīvots no cietuma.

Tajā pašā dienā visi trīs «aplaistija» labvēlīgo spriedumu un autobusā devās uz Līvāniem. Gan autobusā, gan vēlāk Līvānos viņi trokšņoja, piesējās pasažieriem, veica citas huligāniskas darbības. Vairākiem cietušajiem viņi atņēma naudu un mantas, tāpat, laupīja, jo notika fiziska iespaidošana.

Jau nākamajā dienā trijotni aizturēja. Tika ierosināta krimināllieta. Rolandam

Kočegarovam, kurš tika atzīts par vainīgu arī nepilngadīgo iesaistīšanās nozieguma izdarīšanā, tiesa noteica sodu ar brīvības atņemšanu uz astoņiem gadiem. Rolandam Stalidzānam brīvība atņemta uz sešiem gadiem. Jānis Kočegarovs sodīts ar brīvības atņemšanu uz četriem gadiem un sešiem mēnešiem, sodu izciešot audzināšanas iestādē nepilngadīgajiem.

Latgales apgabaltiesas preses dienests

POLICIJAS ZIŅAS

(25. — 31. Janvāris)

■ 25. janvārī Preiļos. A.Upīša ielā pretī mājai nr. 2 automašīnas VW Golf vadītāja Silvija B., veicot manevru atpakaļgaitā, iebrauca stāvošā automašīnā M-2140. Bojātas abas automašīnas, cietušo nav. Sastādīts administratīvais protokols.

■ 25. janvārī Aglonā IU «River-D» automašīna KAMAZ veda kokmateriālus bez pavaddokumentiem. Sastādīts administratīvais protokols.

■ 25. janvārī Aglonā zemnieku saimniecības «Olūti» automašīna VOLVO veda kokmateriālus bez pavaddokumentiem. Sastādīts administratīvais protokols.

■ 25. janvārī Līvānos uz Rīgas ielas automašīnas VAZ 2101 vadītājs Aleksandrs S. nepalaida garām braucošo autobusu VOLVO, kura vadītājs veica apdzišanu. Notikušās sadursmes rezultātā bojātas automašīnas, cietušo nav. Sastādīts administratīvais protokols.

■ 26. janvārī saņemta informācija par to, ka Līvānos, Rīgas ielā dzīvojošais Vladimirs B. regulāri rīko ģimenes skandālus. Izteikts oficiāls brīdinājums.

■ 26. janvārī Jersikā iekļūts SIA «Universālveikals PL-38» veikalā un nozagtas pārtikas preces, alkohols un citas mantas. Ierosināta krimināllieta.

■ 26. janvārī Līvānos, Stacijas ielā automašīnas VW Passat vadītājs Pēteris B. brauca ārā no pagalma un nepalaida garām braucošo VAZ 2103. Notikušās sadursmes rezultātā bojātas automašīnas, cietušo nav. Sastādīts administratīvais protokols.

■ 26. janvārī Preiļos, Aglonas ielā Aleksandrs T. alkohola reibumā sarīkoja ģimenes skandālu. Sastādīts administratīvais protokols.

■ 26. janvārī Stabulnieku pagasta Ūgaiņu Puduļos Boriss V. savās mājās nelikumīgi tirgoja alkoholiskos dzērienus. Sastādīts administratīvais protokols.

■ 26. janvārī Līvānos tirgus «Runcis» teritorijā konstatēts iekļūšanas mēģinājums rūpniecības preču angārā. Ierosināta krimināllieta.

■ 27. janvārī Rušonas pagasta Kastīrē Guntars F. traucēja sabiedrisko kārtību un apkārtnē mieru. Izteikts oficiāls brīdinājums.

■ 27. janvārī Andris R. alkohola reibumā vadīja automašīnu atkārtoti gada laikā. Būdam tiesāts, viņš arī 28. janvārī bija pie stūres dzērumā. Tādā veidā viņš neizpildīja tiesas spriedumu. Ierosināta krimināllieta.

■ 27. janvārī Juris J. vadīja automašīnu alkohola reibumā atkārtoti gada laikā. Ierosināta krimināllieta.

■ 27. janvārī Galēnos, Parka ielā Juris T. sarīkoja ģimenes skandālu. Izteikts oficiāls brīdinājums.

■ 28. janvārī A.S. vadīja automašīnu alkohola reibumā. Ierosināta krimināllieta.

■ 28. janvārī Rušonas pagasta Gailišos Jānis K. alkohola reibumā izdarīja huligāniskas darbības. Sastādīts administratīvais protokols.

■ 28. janvārī ceļa Līvāni — Preiļi 34. kilometrā automašīnas Ford Sierra vadītājs Jānis Z. iebrauca uz galvenā ceļa nepalaidot garām braucošo automašīnu Mazda 626. Sadursmes rezultātā bojātas automašīnas, cietušo nav. Sastādīts administratīvais protokols.

■ 29. janvārī Preiļu autoostā Aleksejs Š. izdarīja huligāniskas darbības. Sastādīts administratīvais protokols.

■ 29. janvārī Līvānos uz Rīgas ielas automašīnas VW Passat vadītājs Fjodors A. izraisīja sadursmi ar automašīnu Mišsubishi. Bojātas abas automašīnas, cietušo nav. Sastādīts administratīvais protokols.

■ 29. janvārī Līvānos uz Rīgas ielas gājēja Nadežda O. šķērsoja ielu neatļautā vietā un pakļuva zem Opel Kadett. Notriektā gājēja ar traumām nogādāta Līvānu slimnīcā, bojāta arī automašīna. Sastādīts administratīvais protokols.

■ 30. janvārī ceļa Viļāni — Preiļi 34. kilometrā Audi 80 vadītāja Inese G. netika galā ar stūres vadību un nobrauca no ceļa. Bojāta automašīna, cietušo nav. Sastādīts administratīvais protokols.

■ 30. janvārī Stabulnieku pagasta Čaunānos Gunārs S. konstatēja, ka no klēts pazuduši vairāki maisi ar graudiem. Ierosināta krimināllieta.

■ 30. janvārī Preiļos, Varakļānu ielā 11 Poljinas P. pirtij nodega jumts. Iemesls — neuzmanīga apiešanās ar uguni.

■ 30. janvārī Turku pagasta Stīkteros Vasīlijam G. no krāsns pārkurināšanas nodega pirts.

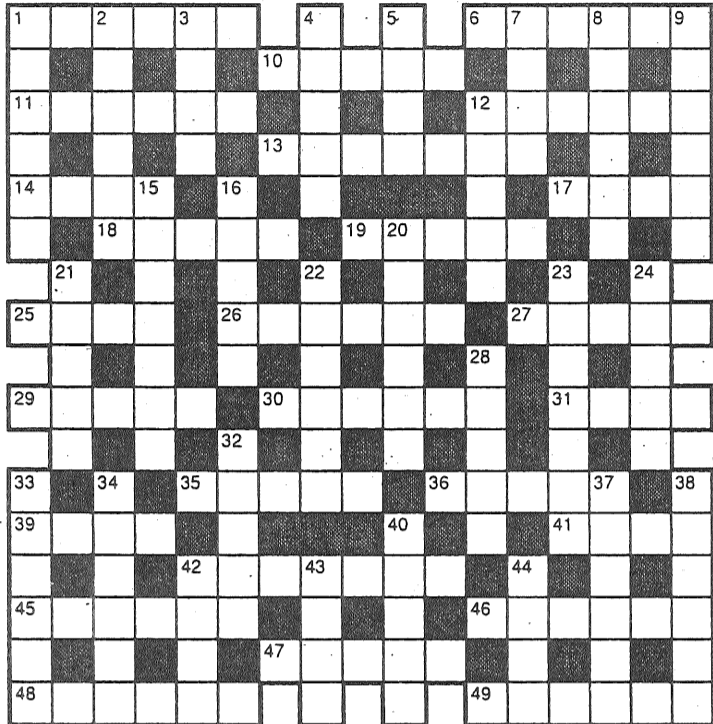
Preiļu rajona policijas nodaļas informācija

Krustvārdu mīklu konkurss

- Krustvārdu mīklas var risināt visa gada garumā, t. i. līdz 1999. gada decembrim.
 - Par katru pareizi atrisinātu mīklu saņemsiet 1 punktu.
 - Ja būsiet pareizi atrisinājuši trīs krustvārdu mīklas pēc kārtas, tātad ieguvuši 3 punktus, varēsiet piedalīties balvas izlozē.
 - Atbildes gaidīsim «Novadnieka» redakcijā, Aglonas ielā 1, Preiļos, LV 5300, līdz 1999. gada 1. martam. Atrisinājumam jābūt ierakstītam «Novadnieka» krustvārdu mīklas maketā un atsevišķi uz lapas.
- Lai jums labi veicas!

6. mīkla

Horizontāli: 1. Aplamības, nepareizības. 6. Slēgta mēbele. 10. Zvejas rīks. 11. Pūšamais mūzikas instruments. 12. Izvirzīta celtnes izbūve, parasti ar puskuola vai pusvelves pārsegumu. 13. Tiesnesis vai kopienas vecākais Spānijā. 14. Cilvēku komunikācijas darbības veids. 17. Iespējas kādu pārvaldīt. 18. Priekšmets diega uztīšanai. 19. Audums. 25. Upe Francijas ziemeļos. 26. Ezers Lietuvas ziemeļaustrumos. 27. Sitaminstruments metāla šķīvja formā ar nenoteiktu skaņas augstumu. 29. Sengrieķu dziesminieks pirmsklasiskajā laikmetā. 30. Ierobežošana. 31. Skāļas kļaiņas. 35. Lielbritānijas daļa. 36. Grieķu alfabēta ceturtais burts. 39. Tēls Raiņa lugā «Pūt, vējiņi!». 41. Pārtraukt kustību. 42. Optiska instrumenta daļa. 45. Radiolokācijas stacija. 46. Lunkana. 47. Karnīze. 48. Okeāns, kas mežozoja un kainozoja sākumā aizņēma Vidusjūras ģeosinklinālo joslu. 49. Vecās Derības vielas vienkāršots, pamācošs pārstāsts (jūdaismā).

Vertikāli: 1. Piena produkts. 2. Tāds, kam uz virslūpas aug mati. 3. Stīgu mūzikas instruments. 4. Virsma, ekrāns, uz kuras maina tekstus vai signālus. 5. Ziedu vitne. 7. Pēdējā atdusas vieta. 8. Intervāli, ko veido divas vienas un tās pašas pakāpes skaņas. 9. Mēraparātu daļas. 15. Sit plaukstas, izsakot sajūsmu. 16. Alkas. 20. Jānis Pliekšāns. 21. Bēdāties pēc aizgājēja. 22. Izšķiroša beigu daļa. 23. Ķīmiskais elements, sudrabbalts metāls. 24. Kijevas kņazs (dz.g. nez. -945.), vadīja karagājieni uz Bizantiju. 28. Sporauģi. 32. Flāmu gleznotājs (1599.-1641.). 33. Viļņveidīgi krokot (audumu, kartonu, metālu). 34. Dēstīt. 37. Tīrums, kurā uz kādu laiku netiek audzēti kultūraugi. 38. Dabas parādība ziemā. 40. Divmastu burukuģis ar tainām burām. 42. Smagi darba rati. 43. Maizes lāpsta. 44. Piecas Mozus grāmatas.

27. janvārī publicētās krustvārdu mīklas atrisinājums

Horizontāli: 1. Skaldi. 4. Tornis. 10. Amortizē. 11. Kamiesis. 14. Piti. 15. Šnardvijs. 16. Kubs. 19. Anīss. 20. Azote. 21. Vāzes. 24. Megija. 25. Atlabt. 26. Rožupe. 28. Atmata. 31. Glūda. 32. Krīze. 33. Snigt. 38. Lipi. 39. Klīnkāvs. 40. Žetē. 43. Narvalis. 44. Starpība. 45. Apsēst. 46. Rausis.

Vertikāli: 1. Skalps. 2. Alohtoni. 3. Dati. 5. Olis. 6. Nestuves. 7. Sasist. 8. Dzerņi. 9. Kaija. 12. Brāzma. 13. Svītra. 17. Asteroids. 18. Gāzbetons. 22. Vidus. 23. Elama. 27. Ekrāns. 28. Atzele. 29. Kleperis. 30. Agresīvs. 34. Blanka. 35. Alnis. 36. Svīta. 37. Zēravs. 41. Mats. 42. Arka.

Trīs krustvārdu mīklas pēc kārtas pareizi atrisinājis Dainis Kapmāns no Aizkaines. Par balvas saņemšanu piezvaniet pa tālruni 22059.

Feletoni

Izvēlos Latvijas preci

Iegāju tirgus gaļas paviljonā un pie sienas redzēju uzrakstu:
«Izvēlies Latvijas preci!»
Būdams Latvijas patriots, tomēr drošības labad pajautāju:
«Sakiet, lūdzu, vai šī ir mūsu gaļa?»
Pārdevēja laipni paskaidroja:
«Gaļa nav ne mana, ne jūsu — acīmredzot, tā ir cūkgaļa.»
Uz tādu laipnību bikli atbildēju:
«Es tikai gribēju uzzināt, vai tā ir Latvijas zemnieku gaļa.»
Pārdevēja atbildēja vēl laipnāk:
«Godājamais kungs! Par to grūti spriest. Sūtījums pienāca atkaulots un jau daļēji sasmalcināts. Ar grūtībām konstatējām, ka tā ir cūkgaļa, nerunājot nemaz par to, no kuras vietas.»

Valsts valoda sarunu līmenī

Lēni pastaigājos gar bodēm, kuru ārpusē plandījās koša reklāmas prece — naktskreklī, lakati, krūšūri, šalles un Dievs zin kas vēl.
Piestāju, pievērsu uzmanību kādas plivojošas šalles rakstam. No plandošā mudžekļa parādījās pārdevējas galva un teica:
«Lat sorok.»
Tā kā es jau biju sācis iet, pagriezos un laipni teicu:
«Paldies.»
Jaunā būtne izlicās no bodes cik spēja un melodiskā balsī skaļi sauca:
«Lāts čēčeņdesmit! Lāts čēčeņdesmit!»
Jutos patīkami iepriecināts, ka krievvalodīgo pilsētā. Daugavpilī pārdevējas prot latviešu valodu, varētu pat teikt, gandrīz pārvalda pilnīgi.

Normunds Dimants (Jersikā)

Pie kaimiņiem

Karošu meistars

Daugavpils Dražona Šederes pagastā, desmit kilometru attālumā no Ilūkstes mājās, kurām dots nosaukums «Ilzes», dzīvo neparasts cilvēks — Arvīds Sietkovskis. Savā mūžā viņš no koka izgriezis pusotru tūkstošus karošu. Bet pašas neparastākās karotes, un tādu viņam ir četri simti, vīrs atstājis mājās muzejam.

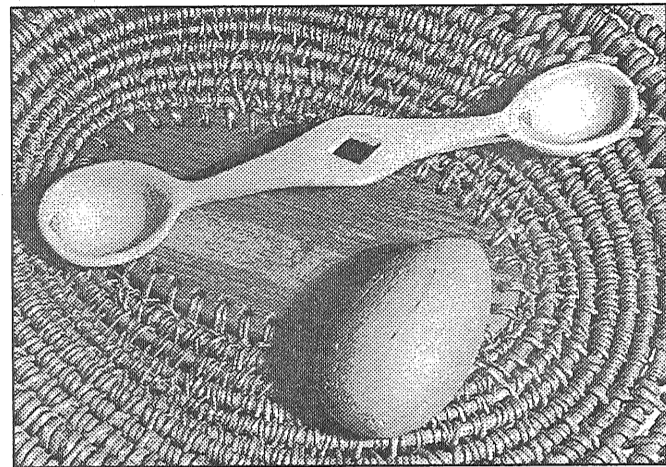
Karošu meistaru liktenis apveltījis ar labu humora izjūtu. Savu vislielāko karoti viņš izgatavoja jau sen, teica, esot domāta komunisma cēlājam. Pēc tam uzmeistarojis nedaudz mazāku — tā esot domāta Saeimas deputātam.

Mazītiņa karote, kas lietojama no abām pusēm — bezdarbniekam un pilsētas pensionāram. Lai sametoties abi kopā un ēdot, tā sanākot lētāk. Arī koka ola esot domāta šiem bēdu brāļiem, lai vismaz neaizmirstot, kā īstas olas izskatās.

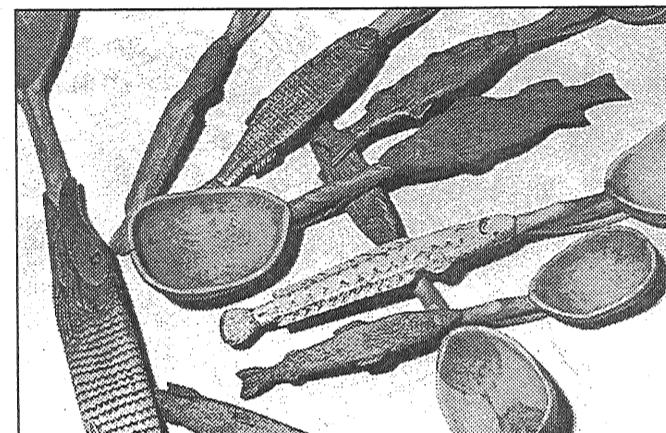
Meistaram ir koka karotes arī zvejniekiem un medniekiem. Ir dāvana, kas noder līgavai. Bet ir arī karote čūskas izskatā, ja nu pēkšņi znots grib savu sievasmāti «iepriecināt».

«Ilzes» mājās bieži viesojas tūristi gan tepat no Latvijas, gan no ārzemēm. Saimnieks apgalvo, ka viņa grebtās koka karotes tagad sastopamas visos zemeslodes kontinentos, vienīgi Antarktīdā varbūt neesot ieceltojušas.

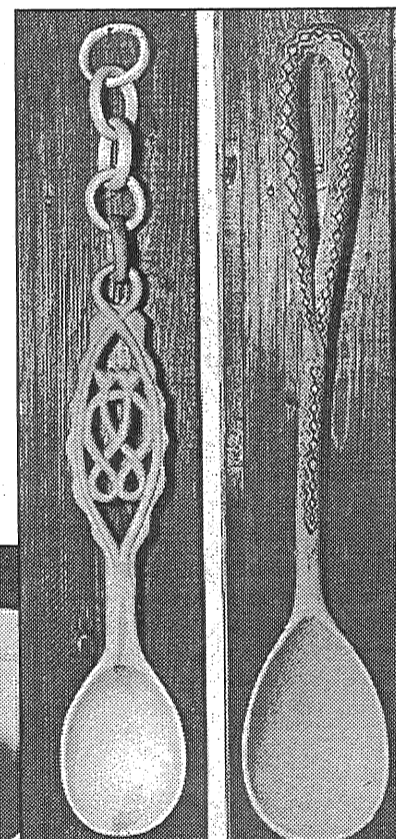
A.Gončarova teksts un foto

● Komplekts bezdarbniekam un pensionāram.

● Zvejniekiem ir ko izvēlēties.

● Suvenīri līgavai un sievasmātei.

● Arvīds Sietkovskis un viņa karotes komunisma cēlājam un Saeimas deputātam.

Šodien vārdadienu svin — Paulina, Paula.
11. februārī — Laima, Laimdota.
12. februārī — Karlina, Lina.

Februāra pirmajā nedēļā dzīves jubilejas bija šādiem mūsu rajona iedzīvotājiem

Aglonas pagastā
 60 gadi Dzidrai Ancverīnai — 2. februārī. 65 gadi Anastasijai Bokai — 6. februārī. 75 gadi Monikai Armanovai — 2. februārī. Agafijai Semjonovai — 5. februārī. Janīnai Klodānei — 6. februārī. Stanislavam Orbidānam — 6. februārī. 85 gadi Marijai Lavrenovai — 1. februārī.

Aizkalnes pagastā
 70 gadi Jūlijai Pastarei — 4. februārī.

Galēnu pagasts
 55 gadi Vladislavam Tumānam — 2. februārī.

Pelēču pagastā
 75 gadi Domicellai Strodei — 2. februārī. 80 gadi Emīlijai Klodānei — 2. februārī.

Preiļu pagastā
 50 gadi Konstantīnam Karpovam — 2. februārī. 60 gadi Helēnai Patmalniecei — 5. februārī.

Riebiņu pagastā
 70 gadi Jevģenijam Sivcovam — 3. februārī. 75 gadi Agafijai Patrejevai — 5. februārī. 90 gadi Annai Bahanovai — 3. februārī.

Rožkalnu pagastā
 65 gadi Leontīnai Dzenei — 6. februārī. 70 gadi Zentai Kļavinskai — 2. februārī. Stefānijai Stašulānei — 3. februārī.

Rožupes pagastā
 55 gadi Gertrūdei Lojānei — 6. februārī. 80 gadi Anastasijai Leitānei — 6. februārī.

Rudzātu pagastā
 80 gadi Albertam Cakulam — 7. februārī.

Saunas pagastā
 80 gadi Kunigundai Dolģei — 5. februārī.

Silajāņu pagastā
 60 gadi Pēterim Stupānam — 1. februārī.

Sījukalna pagastā
 70 gadi Annai Sudarenko — 5. februārī. 75 gadi Felicītai Bazulevai — 4. februārī.

Sutru pagastā
 50 gadi Ignatijam Ivanovam — 4. februārī. 55 gadi Marijai Znotiņai — 1. februārī.

Turku pagasts
 50 gadi Vilmai Pauniņai — 6. februārī. 55 gadi Vasilijam Maruģevskim — 5. februārī. 60 gadi Helēnai Vuškārniecei — 6. februārī.

Upmalas pagastā
 60 gadi Valentīnai Valainei — 6. februārī. 65 gadi Teklai Solai — 4. februārī. Albīnai Stūriškai — 4. februārī.

«Novadnieks» sirsnīgi sveic jubilārus!

«NOVADNIEKA» KALENDĀRS

Rajona padome
 ◆ 12. februārī piedalīšanās reģionālajā pašvaldību seminārā Daugavpils rajona padomē par attīstības plānošanu.
 ◆ 15. februārī pulksten 10.00 tikšanās ar Pašvaldību savienības žurnāla «Logs» redaktoru Andri Bērziņu un redakcijas darbiniekiem.

Rajona skolu valde
 ◆ 10. februārī olimpiāde krievu valodā un literatūrā 4. klasēm Preiļu 2. vidusskolā. Sākums pulksten 9.30.
 ◆ 11. februārī direktoru seminārs «Datoru izmantošana skolvadībā» Preiļu Valsts ģimnāzijā. Sākums pulksten 9.30.
 ◆ 13. februārī sākumskolas skolotāju konference Rēzeknes 1. vidusskolā. Sākums pulksten 9.00.
 ◆ 13. februārī olimpiāde matemātikā 9. — 12. klasēm Preiļu 2. vidusskolā. Sākums pulksten 10.00.
 ◆ 16. februārī seminārs kultūras vēsturē Preiļu Valsts ģimnāzijā. Sākums pulksten 9.30.
 ◆ 16. februārī pieredzes apmaiņas seminārs ģeogrāfijas skolotājiem Līvānu 1., 2. vidusskolā. Sākums pulksten 10.00.
 ◆ 17. februārī konsultācija «Civiltinības» un «Politika un tiesības» vēstures skolotājiem Preiļu 1. pamatskolā. Sākums pulksten 10.00.

Preiļu bērnu un jauniešu centrs
 ◆ 11. februārī skolēnu pašpārvalžu vadītāju seminārs. Sākums pulksten 11.00.
 ◆ 11. februārī piedalīšanās reģiona konkursā «Zvirbulis '99» Krāslavā.
 ◆ 16. februārī centra audzēkņiem karnavāls. Sākums pulksten 16.00.
 ◆ No 17. februāra līdz 5. martam izstāde «Vajasprieki».

Rajona sporta klubs «Cerība»
 ◆ 12. februārī tautas bumbas sacensības Ludzā.
 ◆ 12.-14. februārī jaunatnes sporta centra meistaršakstes galda tenisā Rīgā.
 ◆ 13. februārī Dienvidaustrumlatvijas (DAL) basketbola līgas spēles Līvānu 2. vidusskolā. Līvāni — Preiļi. Sākums pulksten 17.00.
 ◆ 13.-14. februārī Latvijas jaunatnes meistaršakstes futbolā Preiļos. Sākums pulksten 10.00.
 ◆ 13.-14. februārī Preiļu pilsētas čempionāts futbolā. Sākums pulksten 10.00.
 ◆ 13.-14. februārī Jaunatnes sporta centra meistaršakstes vieglatlētikā «C» grupā Rīgā.

◆ 16. februārī DAL spēles «Cerībā». PVĢ — Līvāni. Sākums pulksten 19.00.
 ◆ 17. februārī vieglatlētikas sacensību «Lielā balva» trešā kārta Preiļu 2. vidusskola.
 ◆ 17. februārī DAL basketbola spēles «Cerībā». Preiļi — Jēkabpils. Sākums pulksten 19.00.

Nevalstisko organizāciju centrs
 ◆ 11. februārī pulksten 18.00 sociālās un psiholoģiskās palīdzības centrā «Mūsmājas» nodarbības «Psiholoģijas skola».
 ◆ 16. februārī pulksten 14.00 Līvānu fonda «Baltā māja» pasākums pensionāriem un fonda brīvprātīgajiem darbiniekiem.
 ◆ 17. februārī «Mūsmājas» pēcpusdienas jaunajām māmiņām. Sākums pulksten 16.00.

Rajona galvenā bibliotēka
 ◆ 14. februārī vēsturnieka A. Anspaka jubilejas sarkojums. Sākums pulksten 14.00.

Galēnu kultūras nams
 ◆ 13. februārī rajona vokālo ansambļu un solistu skate. Sākums pulksten 16.00.

Salons «Foto Maks»
 ◆ 12. februārī pulksten 12.00 Valentīna dienas sarkojums.

Pelēču kultūras nams
 ◆ 12. februārī pulksten 22.00 diskotēka.

Rožkalnu kultūras nams
 ◆ 13. februārī pulksten 19.00 Valentīna dienas balle ar groziņiem. Spēlēs Terēzija Trubiņa.

Riebiņu kultūras nams
 ◆ 13. februārī pulksten 21.00 Valentīna dienas ballīte. Spēlēs grupa «Varbūt», starpbrīžos diskomūzika.

Sījukalna kultūras nams
 ◆ 13. februārī Valentīna dienas balle pulksten 22.00. Spēlēs grupa «Tranzīts».

Rušonas tautas nams
 ◆ 13. februārī Valentīna dienas ballīte. Sākums pulksten 21.00. Spēlēs grupa «Lietus» no Ludzas.

Vārkavas tautas nams
 ◆ 13. februārī balle. Spēlēs R. Kairāns. Sākums pulksten 22.00.

Aglonas tautas nams
 ◆ 12. februārī Valentīna dienas balle — groziņu vakars. Spēlēs grupa «Ilūzija». Sākums pulksten 20.00.
 ◆ 13. februārī Aglonas vidusskolas žetonu vakars. Sākums pulksten 18.00.

VID Preiļu rajona nodaļa 16. februārī plkst. 11.00 rajona padomes zālē (Raina bulvārī 19) rīko bezmaksas semināru par svarīgākajām izmaiņām LR nodokļu likumdošanā (VSA iemaksu jaunā kārtība, īpašuma nod. u. c.).

1999. gada 23. februārī plkst. 10.00 Līvānu pilsētas p/u DzKS Līvānos, Rīgas ielā 2b rīko 1997.-1998. gadā no dzīvokļiem izlikto irnieku neizņemto mantu izpārdošanu. Aicinām bijušos, no dzīvokļiem izlikto irniekus līdz iepriekšminētajam datumam izņemt sev piederošās mantas. Neizņemtās un nepārdošanās mantas pēc izpārdošanas dienas tiks iznīcinātas. Līvānu pilsētas p/u DzKS administrācija

Aglonas internātgimnāzija iepērk malku. Cena 4-5 Ls/m³. Izziņas pa tālr. 15576, 15491.

Pārdod kailcirti (1,5 ha). Tālr. 52-63183.

Aicinām visus zemniekus, kuri vēlas saņemt subsīdijas, bet kuriem nav lauksaimnieciskās izglītības to iegūt Višķu tehnikumā. I kvalifikācijas zemnieku apmācības kursi tiek rīkoti š. g. 22. februārī. Lūdzam visus interesentus pieteikties līdz 19. februārim pa tālr. 72144 vai 72388.

Virtuves iekārtas, sekcijas, mikstie stūrīši, priekšnama iekārtas, žurnālu galdiņi, rakstāmgaldi, divāni, atpūtas krēslīti, guļamistabas garnitūras. Piegāde uz mājām. Iespējama salikšana. Mob. tel. 9480776, tel. 21728 pēc 16.00.

IU «Vidzemes tekstils» vilnas maiņas punkts rīko izbraukumu: 15. februārī 9.00 Sījukalnā, 10.00 Galēnos, 11.00 Stabulniekos, 12.00 Polkoronā, 12.30 Smelteros, 14.00 Anspokos, 14.30 Priekule, 15.00 Ličos. 16. februārī 9.00 Gailišos, 9.30 Kastīrē, 10.00 Jaunaglonā, 11.00 Aglonā, 13.00 Pelēčos, 14.00 Arendolē, 15.00 Lazdānos, 15.30 Vecvārkavā, 16.00 Vārkavā. 17. februārī 9.00 Rudzātos, 10.00 Steķos, 10.30 Turkos, 11.00 Zundānos, 14.00 Rožupē, 15.00 Vanagos, 16.00 Rimicānos.

JA VISI SAKĀPUŠI, BRAUCAM DROŠI!

ALTE LEIPZIGER
 RĪGAS FENIKSS

AUTO KASKO APDROŠINĀŠANA

RĪGAS FENIKSS pārstāvis Preiļos:
 E. Kozuļ-Kaža birojs, Brīvības iela 76, tālr. 53 23030

APDROŠINOT FEBRUĀRĪ, VISIEM DĀVANA NO FIRMAS VALKERS & C°

AUTO UGUNSDZĒŠAMĀIS APARĀTS BEZ MAKSAS!

Ugunsdzēsības aprīkojumi un to apkope Servisa centrs Jūrmalā, Slokas ielā 44^a
 Tālrunis: 7 767 686, fakss: 7 762 279

Pārdod

Opel Vectra, 1990. g. vai maina pret mežu. Tāl. 24353;
 kultivatoru (4 m), sienu, kartupeļus. Tāl. 24624;
 pirti. Tāl. 21008;
 divistabu dzīvokli. Tāl. 21434, 55658;
 medu. Tāl. 57645;
 āboliņa sēklas, malku. Tāl. 33720;
 govī. Tāl. 36688;
 grūnsnu šķirnes tell. Tāl. 58550;
 iebrauktu ķēvi (3 g.). Tāl. 58658.

Iepērk jaunlopus, liellopus, zirgus. Samaksa uz vietas. Tālr. 22985.

Iepērk jaunlopus, liellopus, zirgus. Ir piemaksas. Tālr. 55658.

Iepērk lopus gaļai: bulļus, 0,95 Ls/kg; teles, 0,85 Ls/kg; piena teļus, 0,95 Ls/kg; aitas, 1,25 Ls/kg; govīs, 0,65 Ls/kg. Pārdod cūkas gaļu, 1,10 Ls/kg. Mob. tel. 8-29-410811.

Hipnozes speciālists masieris Leonīds Kozlovs pieņem Līvānos, Daugavpils ielā 19-34. Atbrīvo no kaitīgiem ieradumiem. Veic manuālo terapiju. Tālr. 43407.

Pērkam cirsma un mežus īpašumā. Forvardera pakalpojumi. Tālr. 23743, mob. tel. 8-29-408295.

Firma iepērk finierklučus, papīrmalku, sīkbaļķus. Sniedz kokvedēja pakalpojumus. Tālr. 65015.

Firma «Lanģi» sestdien, 13. februārī Preiļu tirgū pārdos paklājus un grīdas celiņus. Tos varēs pasūtīt vēlamā krāsā, pēc izmēra vai zīmējuma.

Nav tādu vārdu, ar ko izsmelt bēdas No sirdīm, kuras sāpēm pielīkušas. Izsakām dziļu līdzjūtību tuviniekiem, Albertu DAUKŠTU smiltājā guldot. Aglonas internātgimnāzijas kolektīvs

Rokas, kas milēja darbu, gurušas, Sirds, kas vēlēja labu, nu atdusas. Izsakām līdzjūtību Jeļenai Rasčevskai sakarā ar TĒVA nāvi. Apsardzes kolektīvs

Pie tevis iešu, tēt, ar ziediem baltiem, Ko vasara mums bagātīgi snieg, Ar egles zariem sniegotiem un saltiēm, Kad ziema smaržojošas puķes liegs. Skumstam kopā ar Mariju Starikovu, TĒTI smiltājā guldot. Z/s «Ludzenieki»

Sniegiem puteņi pakalpus klāj, Ceļi, kas staigāti, ardievas māj. Sērojam kopā ar Viktoru Krustu, TĒTI smiltājā izvadot. Jēkabpils AP kolektīvs